

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SəS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham Aliyev

SəS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nö 164 (5395) 13 sentyabr 2017-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

"Avropa İttifaqı bizim əsas ticarət tərəfdaşımızdır"

Prezident İlham Əliyev Avropa İttifaqının Azərbaycandakı
nümayəndəliyinin yeni rəhbərinin etimadnaməsini qəbul edib

Prezident İlham Əliyev sitrus
meyvələri, çay və çəltik
istehsalının inkişafı ilə bağlı
Sərəncam imzalayıb

3

Rəsmi xronika

Mərakeş Kralı VI Mehəmməd
Azərbaycan Prezidenti İlham
Əliyevə təbrik məktubu ünvanlayıb.

* * *
Prezident İlham Əliyev Xəzər Zafir
oğlu İbrahimin Azərbaycan Respublikasının
NATO yanında Nümayəndəliyinin
başçısı vəzifəsindən geri çağırılması haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *
Dövlət başçısının digər Sərəncamı ilə
Faiq Nüsrət oğlu Bağırov Azərbaycan
Respublikasının Türkiye Respublikasında
və eyni zamanda Makedoniya Respublikasında fövqəladə və səlahiyyətli səfiri
vəzifəsindən geri çağırılıb.

* * *
Prezident İlham Əliyev Hacıqabul,
Şamaxı və Zərdab rayonlarında ərazilərin
suvarma suyu ilə təminatı layihələrinin
davam etdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər
haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *
Prezident İlham Əliyev Azərbaycan
Respublikasında sitrus meyvələri, çay və
çəltik istehsalının inkişafı ilə bağlı əlavə
tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

Fuad Ələsgərov: "Aleksandr
Lapşinin əfvi humanist
məqsədlə atılmış növbəti
addımdır"

4

7

Dünya mətbuatı
Aleksandr Lapşinin əfvi
edilməsinə geniş
diqqət ayırrıb

6

Ciong Txi May:
"Vyetnama çox
gözəl təəssüratlarla
qayıdacaq"

16

Dünyanın ən güclü
sahmatçısı
Berlində məlum olacaq

13 sentyabr 2017-ci il

“Avropa İttifaqı bizim əsas ticarət tərəfdasıımızdır”

Prezident İlham Əliyev Avropa İttifaqının Azərbaycandakı nümayəndəliyinin yeni rəhbərinin etimadnaməsini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 12-də Avropa İttifaqının ölkəmizdəki nümayəndəliyinin yeni təyin olunmuş rəhbəri Kestutis Yankauskasın etimadnaməsini qəbul edib. AZERTAC xəbər verir ki, Avropa İttifaqının Azərbaycandakı nümayəndəliyinin yeni rəhbəri Kestutis Yankauskas fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdi. Kestutis Yankauskas etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi. Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfirlər səhbət etdi.

Avropa İttifaqının ölkəmizdəki nümayəndəliyinin rəhbəri Kestutis Yankauskas dedi: “Mən qarşılıqlı faydaya, ümumi dəyərlərə və bütün sahələrdə qarşılıqlı maraqlara əsaslanan Avropa İttifaqı-Azərbaycan əlaqəlerinin bundan sonra da inkişaf etdirilmesi istiqamətində səylərimi əsirgəməyəcəyəm. Bu, təkcə enerji sahəsi deyil, eyni zamanda, nəqliyyat, iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, müasir dövlət və cəmiyyət qurulması kimi sahələri əhatə edir. Biz Azərbaycanın regionda sabit və etibarlı tərəfdəş kimi rolunu, tolerant, multikultural və dünyəvi cəmiyyət quran ölkə kimi əhəmiyyətini yüksək qiymətləndiririk. Cənab Prezident, mən əlaqələrimiz bundan sonra da möhkəmləndirilməsi işində Sizinlə qarşılıqlı etimada əsaslanan əməkdaşlığı səbirsizliklə gözləyirəm”.

Ölkəmiz və əməkdaşlığımızın perspektivləri ilə bağlı xoş sözlərə görə minnədarlığını bildirən dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, biz Avropa İttifaqı ilə tərəfdəşliğimizin səviyyəsindən çox məmənunuq və Avropa İttifaqı bizim əsas ticarət tərəfdəşimizdir. Əlbəttə ki, əməkdaşlığımız yalnız ticaret və energetika sahələri ilə məhdudlaşmış, geniş sahələri əhatə edir. Brüsselə son səfərini uğurlu səfər kimi dəyərləndirən dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, səfərindən dərhal sonra Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında tərəfdəşliğə dair yeni sənədin üzərində feal danışçılar prosesi başlanıldı və bu danışçılar hazırda uğurla

davam etdirilir. Prezident İlham Əliyev Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında əməkdaşlığın çox geniş gündeliyi malik olduğunu qeyd edərək siyasi əlaqələr, ölkəmizin demokratik inkişafı, energetika, nəqliyyat, təhlükəsizlik, humanitar, təhsil, mədəniyyət, multikulturalizm ilə bağlı məsələlər etrafında səmərəli müzakirələrin aparıldığı vurğuladı. Dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, əməkdaşlığımızın daha da genişləndirilməsi üçün yüksək səviyyədə qarşılıqlı anlaşma mövcuddur. Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, biz bu əməkdaşlıqla önəm veririk və Avropa

İttifaqına üzv dövlətlərin üçdəbirindən çoxu ilə artıq strateji tərəfdəşlik haqqında sənədlər, bəyannamələr imzalanıb və ya qəbul olunub. Bunun əməkdaşlıq üçün çox gözəl əsas olduğunu deyən Prezident İlham Əliyev Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında yeni müqavilənin yaxın zamanlarda imzalanacağına əminliyini bildirdi.

Dövlətimizin başçısı Avropa İttifaqının Azərbaycanın ərazi bütövlüyü ilə bağlı mövqeyinin dəyişməz qalacağına ümidi var olduğunu ifadə etdi.

Prezident İlham Əliyevin ifadə etdiyi fi-

kirlərə görə minnədarlığını bildirən Avropa İttifaqının ölkəmizdəki nümayəndəliyinin rəhbəri Kestutis Yankauskas uzun illər təhlükəsizlik siyasəti ilə məşğul olduğunu vurğulayaraq, bu sahədə əldə etdiyi bilik və təcrübəsindən Azərbaycanın ərazi bütövlüyü kimi çox mühüm məsələnin həllində də istifadə edəcəyini dedi. Prezident İlham Əliyevin Brüsselə səfərinə və tərəfdəşlik əlaqələrini özündə əks etdirən sənədə toxunan səfir bunun əhəmiyyətini vurğuladı və müqavilə ilə bağlı Brüsseldə feal iş aparıldığını dedi.

Prezident İlham Əliyev Tacikistanın Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 12-də Tacikistan Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fövqələdə və selahiyətli səfiri Rustam Soliyevin etimadnaməsini qəbul edib. AZERTAC xəbər verir ki səfir Rustam Soliyev fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdi. Rustam Soliyev etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi. Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfirlər səhbət etdi. Prezident İlham Əliyev ölkələrimiz arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin uğurla inkişaf etdiyini bildirdi və qeyd etdi ki, Tacikistan Prezidenti ilə keçirdiyi görüşlər zamanı əməkdaşlığımızın daha da genişlənməsi ilə bağlı səmərəli müzakirələr aparılıb. İqtisadi əlaqələrimizə toxunan dövlətimizin başçısı ölkələrimizin nəqliyyat sistemləri və müxtəlif istiqamətlərdə yük daşımaları ilə bağlı yeniliklərin olduğunu qeyd etdi. Dövlətimizin başçısı dedi ki, humanitar, mədəni sahələrdə də əməkdaşlığımızın genişləndirilməsi

ürün yaxşı potensial mövcuddur və bu sahələrdə əlaqələr uğurla inkişaf edir. Prezident İlham Əliyev Rustam Soliyevin səfirlər fəaliyyəti dövründə ikitərəfli münasibətlərimizin daha da genişləndirilməsi işində səyərini əsirgəməyəcəyinə ümidi var olduğunu bildirdi.

Azərbaycan Respublikasında səfir təyin olunmasından şərəf hissi duyduğunu deyən Rustam Soliyev Tacikistan Prezidenti Emoməli Rəhmonun salamlarını və yaxın zamanlarda dövlətimizin başçısı ilə görüşmək arzusunu Prezident İlham Əliyevə çatdırıldı. Azərbaycan ilə Tacikistan arasında diplomatik əlaqələrin qurulmasının 25 illiyinin bu il qeyd olunacağının deyən səfir ikitərəfli dostluq münasibətlərimizin əsasının ümummilli lider Heydər Əliyev və Prezident Emoməli Rəhmon tərəfindən qoyulduğunu vurğulayaraq, bu siyasetin bu gün də uğurla davam etdirilməsi ilə bağlı Prezident İlham Əliyevə minnədarlığını bildirdi. Səfir qeyd etdi ki, siyasi əlaqələrimiz yüksək səviyyə-

dədir və ölkələrimiz BMT, ATƏT, MDB çərçivəsində six əməkdaşlıq heyatı keçirir.

Görüşdə ölkələrimiz arasında enerji, kənd təsərrüfatı, təhsil, terrorizmə qarşı mübarizə və digər sahələrdə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi ilə bağlı məsələlərə dair fi-

kir mübadiləsi aparıldı.

Dövlətimizin başçısı Tacikistan Respublikasının Prezidenti Emoməli Rəhmonun salamlarına görə minnədarlığını bildirdi, onun da salamlarını Tacikistan Prezidentine çatdırmağı xahiş etdi.

"Azərbaycan ilə Macarıstan arasında ikitərəfli dostluq və əməkdaşlıq münasibətləri yüksək səviyyədədir"

Prezident İlham Əliyev Macaristanın Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 12-də Macarıstanın ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Viktor Szederkenyinin etimadnaməsini qəbul edib. AZERTAC xəber verir ki, səfir Viktor Szederkenyi fəxri qarovalı dəstəsinin karşısından keçdi. Viktor Szederkenyi etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi.

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfirlər səhəbət etdi.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan ilə Macarıstan arasında ikitərəfli dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinin yüksək səviyyədə olduğunu dedi. Macarıstanın Azərbaycan üçün çox cəlbəcili ölkə olduğunu deyən dövlətimiz başçısı qarşılıqlı səfərlərin getdikcə artdığını məmənunluqla vurğuladı. Siyasi əlaqələrimizin çox yaxşı səviyyədə olduğunu bildiren Prezident İlham Əliyev Macarıstanın Baş naziri Viktor Orban ilə müntəzəm görüşlərinin əlaqələrimizin genişləndirilməsi baxımından əhəmiyyətini qeyd etdi. Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, Macarıstan Azərbaycan üçün təkə Avropada deyil, dünyada ən yaxın dost və tərəfdəş ölkələrə biridir.

İqtisadi əməkdaşlığımızın daha da genişləndirilməsinin önemini qeyd edən Prezident İlham Əliyev ticaret dövriyyəsinin artırılması istiqamətində birgə səylərin zəruriliyini vurğuladı. Dövlətimizin başçısı, eyni zamanda, bildirdi ki, investisiya, nəqliyyat və enerji, əczaçılıq, kənd təsərrüfatı sektorunda əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün yaxşı imkanlar var. Humanitar və mədəniy-

yət sahələrində də əməkdaşlığın uğurla davam etdiyini deyən Prezident İlham Əliyev qeyd etdi ki, ölkəmizdə artıq bir sıra qarşılıqlı mühüm mədəni tədbirlər keçirilib ki, bu da xalqlarımızın bir-birini daha da yaxşıtanması və dostluq əlaqələrinin inkişaf etdirilməsi işinə xidmət edir.

Səfir Macarıstanın Baş naziri Viktor Orbanın salamlarını dövlətimizin başçısına çatdıraraq qeyd etdi ki, Baş nazir Azərbaycan Prezidenti ilə şəxsi dostluq əlaqələrini yüksək qiymətləndirir. O bildirdi ki, bu əlaqələr bir səfir kimi əməkdaşlığımızın daha da inkişaf etdirilməsi ilə bağlı mənim gələcək fealiyyətə istiqamət verir. Macarıstanlı diplomat iqtisadi əməkdaşlığımızın genişləndirilməsi üçün çox böyük imkanların olduğunu bildirdi. Sonra səfir dedi: "Mən sizin gözəl ölkənizdə səfir kimi fealiyyət göstərməyimdən həddindən artıq məmənunluq hissi keçirirəm. Sizin ölkəniz, xalqınız, mədəniyyətiniz haqqında daha çox bilgi əldə etmək əzmindeyəm".

Görüşdə Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin müxtəlif istiqamətlərdə daha da genişləndirilməsinin və Azərbaycanın Avropa İttifaqı ilə tərəfdəşlik əlaqələrini özündə əks etdirən sənədin hazırlanmasının önemi qeyd olundu və əməkdaşlığımızın perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Dövlətimizin başçısı Macarıstanın Baş naziri Viktor Orbanın salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Macarıstanın Baş nazirinə çatdırmağı xahiş etdi.

Müdafiə naziri Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Albert Aqarunovun qardaşı ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov İsrailə səfəri çərçivəsində Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Albert Aqarunovun bu ölkədə yaşayış qardaşı Rantik Aqarunov ilə görüşüb. Müdafiə Nazirliyinin metbuat xidmətindən AZERTAC-a bildiriblər ki, görüş zamanı ölkəmizin ərazi bütövlüyü və torpaqlarımızın müdafiəsi uğrunda şəhid olmuş Vətən övladlarının xatirəsi yad edilib, o cümlədən A.Aqarunovun həyat yolu, döyüslərdə iştirakı bir daha xatırlanıb. Bildirilib ki, ölkəmizdə yaşayışın digər xalqların nümayəndələri kimi, yəhudi əsilli bu qəhrəman da daim vətəni bildiyi Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda döyüşüb, canını onun müstəqilliyi və suverenliyi uğrunda fəda edib. R.Aqarunov qardaşının xatirəsinə göstərilən yüksək diqqət və qayğıya görə ailəsi adından Azərbaycan dövlətinə minnətdarlığını bildirib.

Prezident İlham Əliyev sitrus meyvələri, çay və çəltik istehsalının inkişafı ilə bağlı Sərəncam imzalayıb

Prezident İlham Əliyev sentyabrın 12-də "Azərbaycan Respublikasında sitrus meyvələri, çay və çəltik istehsalının inkişafı ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Sərəncam imzalayıb. AZERTAC xəber verir ki, sitrus meyvələri, çay və çəltik istehsalının inkişafının sürətləndirilməsi, bu sahənin potensial imkanlarından daha səmərəli istifadə edilməsi və məhsul istehsalına əhalinin marağının artırılması məqsədilə Lənkəran, Şəki, Yevlax, Ağdaş, Astara, Biləsuvar, Göyçay, Lerik, Masallı, Ucar, Zaqatala və Zərdab rayon icra hakimiyyətləri Kend Təsərrüfatı Nazirliyi, Ekolojiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi və digər aidiyəti mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları ilə razılışdırmaqla, sitrus meyvələri, çay və çəltik istehsalının artırılması üçün müvafiq infrastrukturun yaradılmasının iqtisadi cəhətdən səmərəliliyini nəzərə alaraq, əkinçiyaralar torpaqların müyyəyen olunmasını və təsərrüfat subyektlərinə ayrılmamasını təmin etməlidirlər.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi iqtisadiyyat Nazirliyi ilə birlikdə rayon icra hakimiyyəti orqanlarının təkliflərini və bu sahədə mövcud müsbət təcrübəni nəzərə almaqla, müvafiq rayonlar üzrə sitrus meyvələri, çay və çəltik istehsalının inkişafına dair programların layihələrini, çay plantasiyaları və sitrus meyvə bağları sahələrinin genişləndirilməsini stimullaşdırılmaq üçün təsərrüfat subyektlərinə dəstək mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsinə dair təkliflərini 3 ay müddətində hazırlanmalıdır. Eyni zamanda, "Aqroliozing" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən sitrus meyvələri, çay və çəltik istehsalçılarına zəruri kənd təsərrüfatı texnikasının, texnoloji avadanlıqların lizing yolu ilə icarəyə verilməsinin və ya satılmasını, onlara texniki servis xidməti göstərilməsini, habelə dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına alınan pestisidlərin, mineral gübrələrin, tinglərin və toxumların güzəştli şərtlərlə satılması təmin olunmalıdır.

Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi sitrus meyvələri, çay və çəltik istehsalı ilə məşğul olan təsərrüfat subyektlərinin istifadəsindəki və ya onların istifadəsinə veriləcək yeni torpaq sahələri üzərində mülkiyyət və digər əşa hüquqlarının dövlət qeydiyyatına alınmasını təmin etməlidir.

Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti müvafiq rayonlar üzrə çay plantasiyalarının, çəltik tarlalarının və sitrus meyvə bağlarının meliorativ vəziyyətinin və su təminatının yaxşılaşdırılması, sututarların bərpə olunması, çəltik tarlalarında drenaj şəbəkələrinin tikilib istifadəye verilməsi ilə bağlı zəruri tədbirlər görməlidir.

Maliyyə Sabitiyyi Şurası isə aqrar sahədə siyortanın inkişafı ilə bağlı tədbirlərin sürtənləndirilməsini təmin etməlidir.

13 sentyabr 2017-ci il

Furio de Angelis: Məcburi köçkünlərin Cocuq Mərcanlıya qayıtması böyük tarixi əhəmiyyət kəsb edir

Baş nazirin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri, Beynəlxalq Humanitar Yardım üzrə Respublika Komissiyasının sədri Əli Həsənov sentyabrin 12-də BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığının Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri Furio de Angelis qəbul edib.

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsindən AZERTAC-a bildiriblər ki, görüşdə bu ilin oktyabrın 2-dən 6-dək Cenevədə keçiriləcək BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığının İcraiyyə Komitəsinin 68-ci sessiyasında Azərbaycan nümayəndəsi həyətinin iştirakı və sefərlə bağlı digər məsələlər haqqında fikir mübadiləsi aparılıb. Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı Azərbaycan Respublikası Prezidentinin imzaladığı Sərəncamın, məcburi köçkünlərin öz doğma yurdlarına qayıtmasının böyük tarixi əhəmiyyət kəsb etdiyini deyən Furio de Angelis kənd sahilərinin geriye qayıdışını

dan sonra BMT QAK-in bir sərənəti işlərdə yaxından iştirak etmək, o cümlədən Cocuq Mərcanlıdan olan məcburi köçkünlərin arasında müştərek qiymətləndirmənin keçirilməsini həyata keçirmək istədiklərini bildirib. Əli Həsənov vurğulayıb ki, Prezident İlham Əliyevin uğurlu xarici siyaseti nəticəsində Azərbaycan hökuməti ilə BMT QAK arasındaki əlaqələr daha da inkişaf edir. O, bunun məcburi köçkünlər öz doğma yurdlarına qayıtmasından sonra da davam edəcəyinə ümidi var olduğunu diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, BMT QAK bu gün də Azərbaycan üçün vacib əhəmiyyət kəsb edən təşkilatlardandır və bu qurumun

Azərbaycandakı nümayəndəliyi fəaliyyətə başladığı müddətdən beri ölkəmizdəki qaçqın və məcburi köçkünlərin problemlərinin həllinə davamlı və şəffaf şəkildə müxtəlif layihələr həyata keçirməklə yardımçı olub. Bu gün Cocuq Mərcanlı sakinləri arasında iş vərdişlərinin bərpa edilməsi, reabilitasiya proqramlarının və digər texniki proqramların hazırlanması kimi layihələrin həyata keçirilməsi daha məqsədə uyğun olardı. Bu qurumun Azərbaycandakı nümayəndəliyinin fəaliyyəti də müsbət dəyərləndirilən görüşdə bütün bunlar barədə ətraflı söhbət açılıb, perspektiv əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub.

Azərbaycan “AICT-2017” konfransında təmsil olunacaq

Sentyabrin 20-dən 22-dək Moskvada Elektrotexnika və Elektronika Mühəndisleri İnstitutunun (IEEE) təşkilatçılığı ilə İKT-nin tətbiqi üzrə XI beynəlxalq konfrans - "AICT-2017" keçiriləcək. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) məxbir üzvü, AİEA İnfomasiya Texnologiyaları İnstitutunun şöbə müdürü, texnika elmləri doktoru Ramiz Aliquliyev və həmin elm müəssisəsinin şöbə müdürü, texnika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Yədigər İmamverdiyev "AICT-2017" konfransının texniki proqram komitəsinin üzvləridirler.

Institutdan AZERTAC-a bildirilib ki, konfrans çərçivəsində "Big Data"dan istifadə və onun idarə olunması, "Məlumatların eldə olunması (Data Mining) və infomasiya mühəndisliyi", "İKT proqramlarında en yeni

tendensiyalar", "Tədqiqat, təhsil, humanitar və sosial elmlərdə İKT", "Biznes, idarəetmə və iqtisadiyyatda İKT", "Dövlət idarəciliyində İKT", "Tibb və sehiyyədə İKT" və s. mövzular üzrə bölmə iclasları keçiriləcək. Müxtəlif illərdə keçirilmiş "AICT" beynəlxalq konfransları dönyanın 50-dən çox ölkəsində yüzlərlə tədqiqatçının diqqətini cəlb edib.

Fuad Ələsgərov: "Aleksandr Lapşının əfvi humanist məqsədlə atılmış növbəti addımdır"

Prezidentin əfvi Sərəncamından sonra Aleksandr Lapşın cəzasının qalan hissəsini çəkməkdən azad edilib və o, gedəcəyi yeri müəyyənləşdirməkdə tam sərbəstdir

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin hüquq mühafizə orqanları ilə iş və hərbi məsələlər üzrə köməkçisi Fuad Ələsgərov Aleksandr Lapşının əfvi və Mehman Əliyevin həbsdən azad olunması ilə bağlı AZERTAC-in suallarını cavablandırıb.

- Hörmətli Fuad müəllim, Aleksandr Lapşinin əfvi və "Turan" informasiya agentliyinin rəhbəri Mehman Əliyevin həbsdən azad edilməsi son günlər ən çox müzakirə olunan məsələlərdəndir. Bu qararları necə şərh edərdiniz?

- Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev öz fəaliyyətində humanizm ideya və prinsiplərinə sadıqlılığını daim təsdiq edir. Xatırlatmaq istərdim ki, 2017-ci il fevralın 10-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cəza siyasetinin humanistləşdirilməsi və cəmiyyətdən təcridetmə ilə bağlı olmayan alternativ cəza tədbirlərinin tətbiqinin genişləndirilməsi barədə Sərəncam imzalayıb. Bu Sərəncamın məqsədi azadlıqdan məhrumetmə ilə bağlı cəzaların tətbiqinin azaldılması və şəxslərin cəmiyyətdən təcrid olunmadan islah edilmələrinə şərait yaradılmasıdır.

Diger tərəfdən, qəbul edilən çoxsaylı əfv və amnistiya aktları da bu humanist siyasetin tərkib elementləridir. Bildiyiniz kimi, 2003-cü ildən beri qəbul edilmiş 5 amnistiya aktı 54 minə yaxın şəxsə tətbiq olunub. Eyni zamanda, həmin dövr ərzində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən 3800-dən çox şəxse şamil olunmuş 31 əfv sərəncamı imzalanıb. Bu sərəncamlarla azadlığı çıxmış şəxslərin arasında müxtəlif cinayətlərə görə məhkum edilmiş jurnalistlər, bloqerlər də

olub. Yəni, əvvəl bağlı məsələlər dövlət başçısının diqqət mərkəzindədir, onun tapşırığı ilə Əfv Məsələləri Komissiyası məhkum olmuş şəxslərin müraciətlərinə müntəzəm olaraq baxır. Bu, dinamik bir prosesdir.

Aleksandr Lapşının əfvi də humanist məqsədlə atılmış növbəti addımları

məkdən azad edilib və o, gedəcəyi yeri müəyyənləşdirməkdə tam sərbəstdir.

Bizdə olan məlumatə görə, A.Lapşın vətəndaşı olduğu İsrailə getmək arzusundadır. O, sağlamdır, səhhətində heç bir problem yoxdur və istədiyi zaman İsrailə gedə bilər.

- Mehman Əliyevin həbsdən azad edilməsi ilə bağlı nə deyə bilərsiniz?

- Mehman Əliyev barəsində seçilmiş həbs qətimkan tədbirinin dəyişdirilməsi ilə bağlı dövlət başçısına şəxslər müraciət edib. Cənab Prezident yenə də humanizm prinsiplərini əsas tutaraq həmin müraciətə dərhal münasibet bildirib və Mehman Əliyev barəsində həbs qətimkan tədbirinin dəyişdirilməsi imkani na baxılmasını tövsiyə edib. Burada xüsusile vurgulamaq istərdim ki, məsələ ilə bağlı dövlət başçısının prokurorluq və məhkəmə orqanlarına müraciəti tapşırıq deyil, məhz tövsiyə formasında olub.

Əslinde, Mehman Əliyevin həbsdən azad edilməsi, habelə Nardaran hadisələrinə görə məhkum olmuş bir sıra şəxslərin cəzadan şərti olaraq vaxtından əvvəl azad edilməsi barədə bu yaxınlarda qəbul edilmiş qərarlar cənab Prezidentin 2017-ci il 10 fevral tarixli Sərəncamında eks olunmuş ideya və prinsiplərin reallaşdırılmasının təzahürüdür. Yeri gəlməkən, bu Sərəncamın imzalanmasından sonrakı müddət ərzində aparılmış statistik hesablamalar göstərir ki, istintaq zamanı həbs edilmiş şəxslərin sayı 30 faiz azalıb.

Qeyd etməliyəm ki, həmin Sərəncamla verilmiş tapşırıqların icrası üzrə işlər bu gün də davam etdirilir. Belə ki, bu məqsədə Cinayət Məcəlləsinə dəyişikliklər dair hazırlanmış təkliflər artıq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən Milli Məclisə təqdim edilib. Cinayət Prosesual və Cəzaların icrası məcəllələrində dəyişikliklər üzərində iş işə yekunlaşmaqdır. Hər üç məcəlləye dəyişikliklərin eyni vaxtda qüvvəyə minməsi nəzərdə tutulur.

Azərbaycan Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Beynəlxalq Memarlar İttifaqının kongresində təmsil olunub

Seulda Beynəlxalq Memarlar İttifaqının (BMİ) növbəti kongresi keçirilib. Memarlıq sahəsində ən böyük beynəlxalq tədbir hesab olunan kongresdə 124 ölkəni təmsil edən 10 mindən çox iştirakçı, o cümlədən memar, hökumət rəsmiləri, elm adamları, tələbələr iştirak edib. "Memarlıq olimpiadası" adlanan kongresin təşkilatçısı Beynəlxalq Memarlar İttifaqı, Seul bələdiyyəsi və Koreya Memarlar İnstitutları Federasiyasıdır.

Azərbaycan kongresdə geniş nümayəndə heyəti ilə iştirak edib. Nümayəndə heyətinin tərkibinə Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidentinin köməkçisi, Heydər Əliyev Fonduun icraçı direktoru Anar Ələkbərov, Azərbaycanın Koreya Respublikasındaki fəvqələdə və səlahiyyətli səfiri Rəmzi Teymurov və Azərbaycan Memarlar İttifaqının sədri Elbay Qasızməzadə, memarlar daxil olub.

Üç ildən bir təşkil olunan BMİnin kongresləri çərçivəsində müxtəlif tədbirlər - sərgilər, simpoziumlar, seminarlar, müsabiqələr, konfranslar keçirilib. Bundan başqa, BMİ-nin ali orqanı olan Baş Məclisin iclaslarında qurumun rəhbər şəxsləri seçilib, hesabatlar dinlənilib.

Sentyabrın 10-da Beynəlxalq Memarlar İttifaqının Baş Məclisi çərçivəsində Azərbaycana həsr olunan təqdimat keçirilib.

Birinci vitse-prezidentin köməkçisi, Heydər Əliyev Fonduun icraçı direktoru Anar Ələkbərov gənc müstəqil ölkə olan Azərbaycanın müxtəlif sahələrdə əldə etdiyi uğurlardan danışib, beynəlxalq aləmdə artan nüfuzu sayesində respublikamızın dünyada etibarlı tərəfdəş kimi qəbul olunduğunu bildirib. O, Şərq və Qərb mədəniyyətinin qovuşduğu Azərbaycanda tarixən tolerantlıq və multikulturalizm ənənələrinin hökm sürdüyüni diqqətə çatdırıb.

A.Ələkbərov Azərbaycanın son

illər bir çox beynəlxalq tədbirlərə, idman yarışlarına, mədəni və həmənitar forumlara yüksək səviyyə-

də ev sahibliyi etdiyini bildirib, beynəlxalq ictimaiyyətin ölkəmizin təşkilatlılıq qabiliyyətini yüksək

qiymətləndirdiyini diqqətə çatdırıb.

Birinci vitse-prezidentin köməkçisi Azərbaycanın gələcəkdə Beynəlxalq Memarlar İttifaqının kongreslərini təşkil etməyə hazır olduğunu bildirib. Azərbaycan Memarlar İttifaqının sədri Elbay Qasızməzadə ölkəmizin memarlıq ənənələrindən, son illər inşa olunan və memarlıq nöqtəyi-nezərindən diqqət cəlb edən binalardan danişib. O, rəhbərlik etdiyi qurumun Beynəlxalq Memarlar İttifaqının işində fəal iştirak etdiyini, Baki Məclisinin təşkil olunan beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirləri, müsabiqə və festivalları xatırladıb. Qeyd edək ki, Seul topantısında Baş Məclisin qərarı ilə Azərbaycan Memarlar İttifaqının sədri Elbay Qasızməzadə Beynəlxalq Memarlar İttifaqının Büro üzvü seçilib. Sonra Azərbaycanın tarixi, təbiət gözəllikleri, mədəni irsi, tarixi və müasir memarlıq abidələrinə dair film nümayiş etdirilib. Konqres çərçivəsində keçirilən sərgidə Heydər Əliyev Fonduun dəstəyi ilə "Bakı Şərqi və Qərbi memarlığının kəsişməsində" adlı ge-

nış guşə və pavilyon fealiyyət göstərib.

Pavilyon və guşədə Azərbaycan tarixini, mədəniyyətini, incəsənətini, memarlığını, ədəbiyyatını, turizm imkanlarını təbliğ edən vəsaitlər, o cümlədən müxtəlif nəşrlər, xalça və milli geyim nümunələri, musiqi alətləri, Bakının tarixi və müasir memarlıq abidələrinin maketi, el işləri, milli ornamentli suvenirlər nümayiş olunub. Bundan başqa ölkəmizə, onun tarixinə, görməli yerlərinə, müasir inkişafına, mədəniyyətinə, memarlığına, Azərbaycanda təşkil olılmış beynəlxalq tədbirləre, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın və Heydər Əliyev Fonduun ölkəmizde və xaricdə Azərbaycan mədəniyyətinin tanıtılması istiqamətində keçirdiyi tədbirlərə, Azərbaycanın tolerant və multikultural dayərlərinə aid videoçarxlar təqdim olunub. Kongres çərçivəsində, hemçinin Heydər Əliyev Fonduun dəstəyi ilə Azərbaycan Memarlar İttifaqı və Azərbaycanın Koreya Respublikasındaki səfirliyi tərafından "Azərbaycan gecəsi" keçirilib. Gecədə Azərbaycanın tarixi və müasir memarlıq nümunələrini, Azərbaycanın təbiət gözəlliklərini eks etdirən fotosərgi təşkil olunub, habelə qonaqlara Heydər Əliyev Fonduun Azərbaycan haqqında müxtəlif nəşrləri təqdim edilib.

Beynəlxalq Memarlar İttifaqının rəhbər şəxslərinin, üzv ölkələrin nümayəndə heyətlərinin, diplomatik korpusun və yerli ictimaiyyət nümayəndələrinin təmsil olunduğu mərasimdə çıxış edən səfir Rəmzi Teymurov Azərbaycanın müasir dövrde Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında uğurlu inkişafından söz açıb. Diplomat Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın Azərbaycan mədəniyyətinin dünəyada tanıtılması və təbliği sahəsində gördüyü işlər barədə məlumat verib, onun rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fonduun ölkəmizde və xaricdə həyata keçirdiyi layihə və tədbirlərin əhəmiyyətini qeyd edib.

Beynəlxalq Memarlar İttifaqının vitse-prezidenti Heydər Əli Azərbaycan ilə bağlı təsəssüratlarını bölüşərək, ölkəmizin qədim və zəngin mədəniyyətə sahib olduğunu deyib. O, Azərbaycanda şahidi olduğu inkişafı, ölkə rəhbərliyinin mədəniyyətin qorunması və inkişafına göstərdiyi diqqəti yüksək qiymətləndirib.

"Azərbaycan gecəsi"ndə "Mirvari" rəqs ansamblının üzvlərinin, tarzən Şəhriyar İmanov və onun qrupunun ifasında milli rəqslerimiz, Azərbaycan etno-caz musiqisindən ibarət konsert proqramı təqdim olunub. Azərbaycan musiqisinin valehədici təsirinə düşən qonaqlar rəqqasalarımızla birgə "Yallı" gediblər. Rəsmi qəbulda Azərbaycan metbəxinin təamları da təqdim olunub.

Şahin Cəfərov
AZƏRTAC-in xüsusi müxbiri
Seul

13 sentyabr 2017-ci il

Çionq Txi May: “Vyetnama çox gözəl təəssüratlarla qayıdacağıq”

Vyetnam Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin katibi, Siyasi Büronun üzvü, Vyetnam KP MK-nın xalq kütütləri ilə iş şöbəsinin müdürü xanım Çionq Txi Mayın SƏS TV-yə müsahibəsi

- Artıq bir neçə gündür ki, ölkəmizdə səfərdəsiniz. Səfərlə bağlı təəssüratlarınız.

- Mən çox şadam ki, Azərbaycana ilk səfərim məhz Yeni Azərbaycan Partiyasının dəvəti ilə baş tutub. Azərbaycana gəlməməsidən öncə ölkənin haqqında məlumatlı idim. Lakin səfərim zamanı ölkənin nə qədər gözəl və inkişaf etmiş olduğunu şahidi oldum. Mən burada dinamik, inkişaf edən ölkə gördüm. Vətəndaşlarınız qonaqpərvər və mehribandır. Mən eminim ki, Azərbaycan, eləcə də paytaxt Bakı yaxın gələcəkdə da-ha da inkişaf edəcək.

- Səfər zamanı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin qəbulunda olduğunuz. Bu görüşdən

hansı təəssüratlarla ayrıldınız?

- Azərbaycana səfərimiz zamanı biz ilk olaraq Heydər Əliyev Mərkəzinə getdik və Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi bu səviyyəyə çatmasında Ulu Öndərin rolu bir daha şahidi olduq. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə görüşümüzde Vyetnamla əlaqələrin daha da inkişaf etməsinə böyük diqqət ayırdığını gördük. Biz çox şadıq ki, Azərbaycan prezidenti Vyetnamı Cənub-Şərqi Asiyada özünün etibarlı tərəfdəsi hesab edir. Azərbaycan Prezidenti görüş zamanı Azərbaycan-Vyetnam arasında iqtisadi əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsinin, ticarət dövriyyəsinin artırılmasının önemini vurğuladı. Həmçinin bildirdi ki, ölkələrimiz arasında mövcud olan tarixi-mədəni əlaqələrin genişləndirilməsi çox vacibdir.

Biz həmçinin səfərimiz zamanı Azərbaycan Milli Məclisində olduğuk. Vyetnam Kommunist Partiyası ölkələrimiz, xalqlarımız arasındakı münasibətlərin inkişafını mühüm hesab edir. Biz Azərbaycan Prezidentine, Yeni Azərbaycan Partiyasına və Milli Məclisə Bakıda olduğumuz müddətində bize

göstərilən qonaqpərvərliyə görə dərin təşəkkürümüz bildirəm. Biz Vyetnamla çox gözəl təəssüratlarla qayıdacağıq. Biz arzu edirik ki, Vyetnam Kommunist Partiyası ilə Yeni Azərbaycan Partiyası arasında əlaqələr ölkələrimiz arasında dəstləq əlaqələrinin inkişafına xidmət etsin.

- Biz bilirik ki, Vyetnam Kommunist Partiyası ilə Yeni Azərbaycan Partiyası arasında əlaqələr uğurla inkişaf edir. Qarşıda hansı perspektivlər var?

- Partiyamızla Yeni Azərbaycan Partiyası arasında 2013-cü ilde əməkdaşlıq memorandumu imzalanıb. Bu sənəd partiyaları-

sında əlaqələrin inkişafının əsası-nı təşkil edir. Lakin ikitərəfli münasibətlərimiz dərin köklərə malikdir. Belə ki, Vyetnam Sosialist Respublikasının ilk Prezidenti Ho Şi Minin 1959-cu ildə Azərbaycana səfər edib. Azərbaycanın Ümummilli Lideri Heydər Əliyev də 1983-cü ildə Vyetnamda səfərə olub. Azərbaycan 1991-ci ildə dövlət müstəqiliyini əldə edib. Ar-tıq 1992-ci ildən ölkələrimiz arasında diplomatik əlaqələrin təməli qoyulub. Bu il ölkələrimiz arasında diplomatik əlaqələrin yaradılması 25 illiyi tamam olur. 2014-cü ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev Vyetnamla dövlət səfəri edib, 2015-ci ildə isə Vyetnam Sosialist Respublikasının keçmiş Prezidenti cənab Çionq Tan Şanq Azərbaycanda rəsmi səfərə olub. Bizim Azərbaycana səfərimiz əlaqələrin inkişafında mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Vyetnam Kommunist Partiyası ilə Yeni Azərbaycan Partiyası arasında əlaqələr eyni zamanda ölkələr və xalqlar arasında dəstləq əlaqələrinin da-ha da möhkəmləndirilməsi üçün mühümür.

- Vyetnam Kommunist Parti-

yası ICAPP çərçivəsində Yeni Azərbaycan Partiyası ilə əməkdaşlığını necə qiymətləndirir?

- Partiyamız Yeni Azərbaycan Partiyasının ICAPP-dakı rolunu çox böyük qiymətləndirir. Biz ümidi edirik ki, hər iki partiya ICAPP-in fəaliyyətinin genişləndirilməsi istiqamətində əlində gələni edəcək. Bu, beynəlxalq əlaqələrin inkişafı üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Məhz 2013-cü ildə partiyalar arasında imzalanan sənədde də ICAPP çərçivəsində daimi görüşlərin keçirilməsi nəzərdə tutulub.

- Bildiyiniz kimi, Azərbaycanın 20 faiz torpaqları Ermənistən tərəfində işğal olunub. Biz Vyetnamın Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı mövqeyini öyrənmək istərdik.

- Azərbaycana səfərimiz müd-dətində keçirilən görüşlərdə də məsələ ilə bağlı mövqeyimizi bildirək qeyd etmişik ki, Vyetnam Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində sülh yolu ilə həllinə təref-dardır. Biz arzu edirik ki, təreflər problemin həllində ortaq nöqtəyə gələ bilsinlər.

Nailə Məhərrəmova

Strateji Yol Xəritəsinin monitoring və qiymətləndirmələri hər yarımdən bir təqdim olunacaq

Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə Strateji Yol Xəritəsinin monitoring və qiymətləndirmələri hər yarımdən bir təqdim olunacaq. İlin sonunda Strateji Yol Xəritələrinin icrası üzrə illik monitoring və qiymətləndirmə nəticələri təqdim ediləcək. AZERTAC xəbər verir ki, bu barədə İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin (İİTKM) icraçı direktoru Vüsal Qasimli Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə Strateji Yol Xəritəsinin yarımillik monitoring və qiymətləndirmə hesabatlarına həsr olunmuş mətbuat konfransında deyib.

“Həmin monitoring və qiymətləndirmələr daha çox neticə əsaslı olacaq. Çünkü bütün indikatorlar illik tərtib olunduğu görgə yarimilli monitoring və qiymətləndirmədə tərtib olunmuş indikatorlar qarşıya qoyulmuş hədəflər üzrə deyil, konkret fəaliyyətlər üzrə həyata keçirilib. Bu cür qiymətləndirmə Strateji Yol Xəritəsinin çox praktik, əhəmiyyətli və netice verən sənəd olmasına bir daha göstərib. Ümumi monitoring və qiymətləndirmənin nəticələri onu göstərir ki, bu ilin 6 ayında nezərdə tutulmuş tədbirlərin yaradan çoxu icra edilməyə

başlanıb, hətta bəzi tədbirlərin icrası yekunlaşdırıb. Bu, onu deməyə əsas verir ki, bütün tədbirlər ilin sonuna dek icra ediləcək, əldə olunan nəticələr Strateji Yol Xəritəsində təqdim olunmuş hədəf göstəricilərinə uyğun olacaq”, - deyib V.Qasimli qeyd edib.

İcraçı direktor bildirib ki, kiçik və orta sahibkarlıq səviyyəsində istehlak mallarının istehsalına dair Strateji Yol Xəritəsi üzrə tədbirlərin 6 faizi icra olunub, 42 faizinin isə icrasına başlanılıb. Dövlət Satınalma məsələləri haqqında qanun layihələri işlənilib. Bunun əhəmiyyəti on-

dan ibarətdir ki, dövlət satınalma-ları zamanı kiçik və orta sahibkarlığın bu satınalmalarda iştirak imkanı daha da genişləndiriləcək, ölkənin qeyri-neft sektorunun, xüsusi kiçik və orta sahibkarlığın hesabına daha münbit şərait yaradılacaq. Eyni zamanda, rəqabet məcəlləsi və müflislişmə haqqında qanun layihələri də işlənib. Bu, bütövlükde ölkədə biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılması və xarici investorların cəlbini baxımdan əhəmiyyət kəsb edir.

Hesabatda əsas problemlər də müyyənləşdirilib. Kiçik və orta sahibkarlıq sahəsində əsas problemlər “Tik - idare et - təhvil ver” modelinin bundan sonra da daha sürətlə inkişaf etdirilməsi ilə bağlı tövsiyələr, özəl sənaye klasterləri, model müəssisə, kredit zəmanət fondunun yaradılması, biznes-in-

kubatorun yaradılması, startap la-yihələrinin dəstəklənməsi istiqamətində aparılan işlərin sürətləndirilməsi buna misaldır. V.Qasimli deyib: “Eyni zamanda, uyğun qiymətə mənzil təminatının inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi üzrə nezərdə tutulmuş tədbirlərin 88 faizi ya icra olunub, ya da icrasına başlanılıb. Artıq Yasamal kompleksində 1 və 9 mərtəbəli binanın tikintisine start verilib. Binanın yaxınlığında orta məktəb və bağça kompleksi də inşa olunur. Uyğun qiymətə mənzil təminatının inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsində nəzərdə tutulmuş bütün prioritətlər üzrə irəliləyişə nail olunub”.

Ixtisaslaşmış turizm sənayesinin inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsində icra olunmuş və icrasına başlanılmış tədbirlər 70 faiz təşkil edir. Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı, “Daşkəsənfilizsaflaşdırma” ASC, “Azəralüminium” ASC ilə bağlı müyyən işlər həyata keçirilib. “Bütövlükdə strateji yol xəritələrinin həyata keçirilməsi Azərbaycan iqtisadiyyatına öz töhfəsi ni verməkdədir. Bele şəffaf, hesabatlı bir monitoring və qiymətləndirmə sisteminin qurulması strateji yol xəritələri üzrə Azərbaycan hökumətinin məhz açıq hökumət prinsipləri üzərində həyata keçir-diyi siyasetə tam uyğundur”, - deyib V.Qasimli vurğulayıb.

Çionq Txı May: Vyvetnam Azərbaycanla hərtərəfli əməkdaşlığın inkişafında maraqlıdır

Sentyabrın 12-də Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi sədrinin müavini Bahar Muradova Vyvetnam Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin katibi, Siyasi Büronun üzvü, Vyvetnam KP MK-nın xalq kütünləri ile iş şöbəsinin müdürü xanım Çionq Txı Mayın başçılıq etdiyi nümayəndə heyeti ilə görüşüb. AZƏRTAC xəbər verir ki, Bahar Muradova belə goruslərin ölkələrimiz arasında əlaqələrin möhkəmlənməsine xidmət etdiyini söyləyib. Milli Məclis sədrinin müavini vurğuladı ki, diplomatik əlaqələrin qurulduğu 25 il ərzində Azərbaycan-Vyvetnam münasibətləri yüksələn xətt üzrə inkişaf edib. Vyvetnam Kommunist Partiyası ilə Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) arasında əməkdaşlıq da uğurla inkişaf edir.

Azərbaycanın müstəqillik dövründə qazandığı nailiyyətlərə

Dünya mətbuatı Aleksandr Lapşinin əfv edilməsinə geniş diqqət ayırır

THE TIMES OF ISRAEL

Azerbaijani president pardons jailed Israeli blogger

September 12, 2017 | STAFF WRITER | TOP STORIES

Azerbaijani president pardons jailed Israeli blogger

Alexander Lapshin, sentenced to 3 years for entering prohibited zone, to be set free in coming days

High Court strikes down law postponing ultra-Orthodox draft

Azerbaijan's president pardoned on Monday an Israeli-Russian blogger who was jailed for traveling to a separatist-controlled region of the former Soviet republic.

High Court strikes down law that postponed ultra-Orthodox draft

Azerbaijan's president pardoned on Monday an Israeli-Russian blogger who was jailed for traveling to a separatist-controlled region of the former Soviet republic.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin İslailin vətəndaşı Aleksandr Lapşini əfv etməsi ilə bağlı imzaladığı Sərəncam dünya mətbuatının diqqət mərkəzindədir. AZƏRTAC xəbər verir ki, BBC, Associated Press, EFE, TASS, Ria Novosti, Ukrinform agentlikləri, Euronews telekanalı, Vaşington Post qəzeti, EurasiaNet, Historyoftruth portalları, İslailin 9-cu televiziya kanalı, Times of Israel, Haaretz, Asbarez qəzetləri, Britaniyada dərc olunan Jewish News qəzeti, İspanyanın "La Vanguardia" nəşri, Türkiye mətbuatı və digər kütüvə informasiya vəsiti olaraq Azərbaycan Prezidentinin Sərəncamı haqqında informasiyalarla yanaşı, ekspert rəyləri de təqdim edilib.

İnformasiyalarda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənovun dövlət başçısı İlham Əliyevin Sərəncamını AZƏRTAC-a şərh etdiyi bildirilir, onun fikirlərinə yer ayrıılır. İslailin 9-cu televiziya kanalının "Den" programında çıxış edən beynəlxalq münasibətlər sahəsində tanınmış ekspert Arye Qut Prezident İlham Əliyevin yaranmış vəziyyəti tamamilə düzgün qiymətləndirərək, İslail vətəndaşının əfv edilməsi barədə Sərəncam imzaladığını bildirib. O deyib ki, Azərbaycan Prezidenti böyük humanistlik göstərərək Lapşini əfv edib. Belə bir humanist qərar üçün əsas verən İslail və Azərbaycan dövlətlərinin həyat fəaliyyətinin demək olar ki, bütün sahələrini əhatə edən ən yüksək səviyyəli strateji və dostcasına qarşılıqlı münasibətlərdür.

Xarici KİV-lər Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərinə qeyri-qanuni səfər etmiş, Belarusda saxlanılmış A.Lapşının 2016-ci ilin dekabr ayında Bakıya ekstradisiya edildiyini də xatırladır.

tərəqqisində mühüm rol oynadığını, parlamentdə 71 deputatla təmsil olunduğunu nümayəndə heyətinin nəzərinə çatdırıldı. Dağlıq Qarabağ probleminə toxunan vitse-spiker Vyvetnamın iqtidarı partiyasını bu münaqişənin hellinə töhfə verməyə çağırıldı. Görüşdə Vyvetnam nümayəndə heyətinin başçısı xanım Çionq Txı May Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə əməl olunmaqla hellinə tərəfdar olduğunu bildirdi. Azərbaycanla bağlı xoş təssüratlarını bölüşən qonaq ölkələrimiz və xalqlarımız arasında mövcud olan ənənəvi dostluq münasibətlərindən söz açdı, Azərbaycanın müxtəlif dövrlərde Vyetnama verdiyi dəstəyə görə minnətdarlığını ifade etdi. O, münasibətlərin inkişafında Vyvetnam xalqının lideri Xo Şı Minin və Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin mühüm rol olduğunu qeyd etdi. Çionq Txı May YAP ilə əməkdaşlığın yaxşı məcrada inkişaf etdiyi söylədi. Vyvetnamın iqtisadi potensialından, ticaret imkanlarından söz açan qonaq Azərbaycanla hərtərəfli əməkdaşlığın inkişafında maraqlı olduqlarını vurğuladı. Qeyd etdi ki, Azərbaycan Cənub-Şərqi Asiyada Vyetnamı özünün etibarlı tərəfdası hesab ede bilər.

Söhbət zamanı xanım Çionq Txı May Milli Məclisdəki həmkarlarına Vyvetnam parlamenti və təmsil etdiyi siyasi partiya barədə məlumat verdi. Bildirdi ki, ölkəsində qadınların ictimai-siyasi fəaliyyətə cəlb olunmasına xüsusi önem verilir, Vyvetnam parlamentində qadın deputatlar 27 fətih təşkil edir. Səmərəli fikir mübadiləsi aparılan görüşdə Milli Məclisin Azərbaycan-Vyvetnam parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Əli Məsimli, beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədr müavini Sevinc Fətəliyeva, YAP-in nümayəndəleri, Vyvetnam KİV-lərinin təmsilçiləri iştirak ediblər.

"Nar"-ın dəstəyi ilə "Brain Ring" intellektual yarışları start götürdü

lərinin növbəti - doqquzuncu mövsümü start götürdü. "Brain Ring" bilik yarışlarından respublikanın müxtəlif bölgələri və ali məktəblərini təmsil edən komandalar iştirak edirlər. Dekabr ayının sonuna dək davam edəcək yarışlar hər həftənin bazar günü saat 21:30-da AzTV vəsətəsilə yayımlanır.

Yarışlarda qalib gəlmiş komanda xüsusi dizayn edilmiş "Bilik" kuboku ilə təltif ediləcək. "Bilik" kubokunun qalibi "Brain Ring 2017" Azərbaycan çempionu titulu uğrunda yarışmaq hüququ əldə edəcək.

"Nar" gencləri stimullaşdırmaq üçün müxtəlif səpkili bilik yarışları, intellektual oyunları dəstekləməyə çalışır və bununla

da onların elmə, təhsilə, biliyə olan maraşını artırmağa səy göstərir, maariflənməni təşviq edir. Artıq üçüncü "Brain Ring" mövsümüdür ki, televiziya tamaşaçılarının yarışlara olan maraşını daha da artırmaq məqsədilə "Brain Ring" və "Nar" onlayn məsələlər keçirirlər. Belə ki, verilişin yayımı zamanı "Nar"-ın "Twitter" hesabında qoyulan suala ən tez cavab verən izleyicilər xüsusi hədiyyələr qazanırlar. Beləliklə, "Brain Ring" həvəskarları bu intellektual yarışı izləmək fürsəti ilə yanaşı, həm də "Nar" operatorundan hədiyyələr qazanmaq şansı əldə edirlər.

"Azerfon" şirkəti 21 mart 2007-ci ilde "Nar Mobile" ticaret nişanı ilə fəaliyyətə

başlayaraq qısa bir müddədə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. "Nar" ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi ərsinin çağdaş həyatla bağlılığını rəmzi olaraq seçilib. "Nar" ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsinə abunəçilərinin istifadəsinə verib. "Nar" şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 93%-ni əhatə edir və 6000-dən artıq baza stansiyası ilə 2 milyondan çox abunaçıya yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir. "Nar" məhsul, xidmət, tarif və kampaniyaları haqqında məlumatı nar.az internet səhifəsindən öyrənmək olar.

Gəlin birlikdə böyüyək

Təhsil və elmə, mədəniyyət və maariflənmənin təbliğinə xüsusi önem veren "Nar" intellektual bilik yarışlarını dəstekləməyə davam edir. Artıq bir neçə ildir ki, "Brain Ring" yarışının sponsorluğunu öz üzərinə götürməş mobil operator bu il də məşhur bilik yarışlarının baş sponsoru oldu. Sentyabr ayının 10-da "Brain Ring" intellektual bilik yarış-

Utanmasan,
oynamağa nə
var ki...

RÖVŞƏN
rovsen.rasulov@mail.ru

Azərbaycan hakimiyətinin humanizm və ədalət prisniplərinə, eləcə də, insanlıq faktoruna verdiyi yüksək dəyərlər hər zaman özünü sübuta yetirib. Demək olar ki, hər il, hətta bir ildə iki dəfə ölkə rəhbəri tərəfindən verilən əvvəl sərəncamları bu günə qədər yüz minlərlə ailələrin qovuşmalarına və sevinclərinə səbəb olub. Bu barədə kifayət qədər faktlar, dəlillər və sübutlar mövcuddur. Kimliyindən, siyasi baxışından və s. amillərdən asılı olmayaraq cinayət törətmüş insanlar azadlıq sevincini dadıblar.

Bu dəfə də belə oldu. Daha dəqiq desək, bu dəfə heç əvvəl fərmanı belə imzalanmadı, Prezident İlham Əliyev Ona ünvanlanmış müraciətləri nəzəre alaraq, şəxsi tövsiyəsi sayesində hüquq-mühafizə, ədliyyə və prokurorluq orqanlarına tapşırıqlarını verdi, nəticədə həm həbs cəzası almış məbuslar, həm də bərələrində həbs qətimkan tədbiri seçilmiş şəxslər, bilavasitə dövlət başçıımızın humanizm prinsiplərindən yaranaraq, azadlıqlarına qovuşmuş oldular. Onlar içərisində vergilərdən yayınma maddəsi ilə həbs edilən "Turan" İformasiya Agentliyinin direktoru Mehman Əliyev, Nardaran hadisələrində həbs edilmiş şəxslər, hətta işğal altında olan torpaqlarımıza qeyri-qanuni səfərlər edərək, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün əleyhine iş aparmış bloger Aleksandr Lapşin də var. Fəqət, ortada başqa məsələ də var...

Yeni gəlin görək, 25 ilə yaxındır ki, köhnə havalarını çalan və hər bir müsbət hadisəyə nırx qoyub, qansoran qara ağaçanadlartek zəhlə aparan psevdomüxalifətlər hansı davranışlarını sərgiləyirlər? Misal üçün, özünü "müstəqil jurnalist" kimi qələmə verən "Xural"ın baş redaktoru Əvəz Zeynallı durub-durub özünü elə yekəxana, elə "müberiz şəxsiyyət" kimi aparıb ki, gel görəşən! Məsələn, Mehman Əliyevin azadlığa çıxmاسının ardınca vəcdə gələn bu meydən təfəkkürlü bineva və özündə başqa kimseyə lazımlı olnayan adam feysbukda yazıb ki, "zəhmətiz hədər getmədi", ya da "digər siyasi məbusların azadlığa çıxmaları üçün mübarizəmizi davam etdirəcəyik" filan-fulan...

Baxın, dövlət başçıımız bu günə qədər bir sira ölkə ziyalılarının, iqtimal-siyasi xadimlərin, həmçinin, Əvəz Zeynallı istisna olmaqla, tanınmış mətbuat nümayəndələrinin ünvanlanmış müraciətlərini nəzəre alıb (!-R.), Əvəz Zeynallı isə bütün bunları qoyub bir kənara və necə deyərlər, özünü zorla dürtüb ortaya. Demək, o boyda müraciət edən nüfuzlu şəxsləri de tapdayıb-keçərək, Mehman Əliyevin həbsdən çıxmamasında yalnız öz "zəhmətin" qiymətləndirib (?-R.). Belə yerde deyərlər e, deməzsən ki, aldatdım?! Mən hələ Arif Hacılini, eyni zamanda, "Mehman Əliyevin hüquqlarının müdafiəsi komitesi" deyilən sadəlövhələr yığnağını demirəm...

Demək, dövlət başçıımız Onda mövcud olan ən yüksək humanizm deyərlərini nümayiş etdirir, prokurorluq və s. strukturlara bənzər işləri ədalətli həll etmek tapşırığını verir, Əvəz Zeynallı tipli qara-qura ağaçanadalar isə bütün bunlara nırx qoymağa cəhdler göstərirler.

Yeri gəlmışkən, görəsən, Əvəz Zeynallı Mehman Əliyevin azadlığa buraxılmasının ardınca özü-özünə sual edibmi ki, özünü yuyulmamış çömcə kimi ortaya atmaqla, heç nəyə nail olmaq mümkün deyil? Bu adam düşünübüm ki, edilən çoxsaylı müraciətlərən savayı, elə azadlığa çıxmásında "zəhmət" çəkdiyi Mehman Əliyevin özü də ölkə rəhbərəne müraciət edib? Axi nəyə görə, bu reallıqları zorla iqtimal rəydən gizlətməyə çalışanlar bu qədər rəzilliklərə və rüsvayçılıqlara imza atırlar? Nə edəsən ki, atalar demişkən, utanmasan, oynamağa nə var ki...

Azərbaycan demokratiyası Fransada qələbə qazandı

Yaxud Leyla Yunusun məşhur isterikası heç nəyi dəyişmədi...

Bu yaxınlarda "Sühə və Demokratiya İnstitutu"nın direktoru Leyla Yunusun həbsdə olduğu müddətdə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevaya əvvəl olunması üçün yazdığı məktub vəkil Elçin Qənbərov tərəfindən ictmailəşdirilib. Daha dəqiq desək, "Leyla Yunusun dəbdəbəsi və yoxsulluğu" adlı kitabında bu barədə sübutlar qeydə alınıb. İş birliyi qurdugu və Azərbaycan əleyhinə fəaliyyət göstərən ermənipərəst təşkilatlar qarşısında "sinmayan hüquq müdafiəçisi" və QHT rəhbəri kimi fikir formalaşdırın Leyla Yunus və əri Arif Yunus qrantların uğurlanmasında və vergidən yayınmaqdə ittiham edilib və 8 il 6 ay müddətinə həbs olunub, lakin sonradan Apellyasiya Məhkəməsi onun cəzasını yüngülləşdirərək, şərti həbslə əvvəz edib. Azad olunduqdan sonra isə "SDİ" rəhbəri əri ilə birgə Azərbaycanı tərk edərək, Avropaya köçüb.

qırılığa getmək olmuşdur.

Bu yaxınlarda L.Yunusun Almaniyadan Esslingen şəhərindəki çıxışını oxudum. Orada o deyr ki, "Azərbaycanda hakimiyətə gəlmış əyalət nümayəndələri Azərbaycanı rüsvay edir". Ehtiyac yarananda, onun üçün hakimiyətdəkiler ziyanlı, rəhmli insanlardır, qrant yemək vaxtı çatanda isə, əyalət nümayəndələridir. L.Yunus bütün yaxınlarını, tanışlarını, hətta yad adamları Prezident İlham Əliyevdən və Birinci Xanım Mehriban Əliyevadan azad olunmasını xahiş etmək səfərber edib.

Göründüyü kimi, L.Yunus həbsxanada "əzabkeş", yaxud "məzələ" rolunu oynayarkən, radikal müxalifet mətbəti onu "müberiz, eyilmez, sinmayan" hüquq müdafiəçisi kimi təqdim edərək, bu, ele-bele deyil. Deməli, insanlara real kömək var.

30 ildən artıq müddətdə mən də insanlara kömək etməye çalışmışam. Xarakterimin emosionallığından irəli gələrək, heç də həmişə diplomatik qaydalara riayət etməmişəm. Lakin həyat öz düzəlişlərini edir. Mən hüquq müdafiəçisi kimi fəaliyyətimi bittirdim və bacardığımı etdim, buna görə bir anın içinde, faktiki olaraq, yetim qalan qızımız taleyini qurban verdim. Bu, mənə əzab verir. Qızımızdan ayrı qalmağım mənə korlanmış səhhatimdən (hepatit C, qaraciyerin parçalanması, görmənin pozulması və s.) və sərt hökmün çıxarılmasını gözləməkdən daha çox əziyyət verir.

Hörmətli Mehriban xanım!

Sizdən mənim azad olunmağıma və ailəmizin yenidən qovuşmasına yardımçı olmağınızı xahiş edirəm. Ümid edirəm ki, mənim xahişim cavabsız qalmayacaq və Sizin qəlbinizdə rəhm oyadacaq.

Hörmətli Mehriban xanım!
H. Mətələ, L.İ. Yunus, 27.05.2015

Təkçə bu faktın özü L.Yunusun kim olduğunu kifayət qədər ortaya çıxarmış olur.

İndi isə vəkil E.Qənbərovun "Leyla Yunusun dəbdəbəsi və yoxsulluğu" adlı kitabındaki bir neçə cümləyə diqqət yetirək: "Budur - hakimiyətə "güzəşt edilmədən" mübarizə və yunüssayağı "eyilməzlik". Sən demə, isti bucaqda, Amsterdamın, Praqanın və ya Antalyanın komfort səraitində oturaraq, başqlarını mübarizəyə səsləmək və özündən sovet dövrünün dissidenti obrazi yaratmaq olarmış. Lakin həbsxanaya düşmək bəs edir ki, qürur və ləyaqət yoxa çıxın? Alçalmaq, ağır xəstəlik görüntüsü yaratmaqla ağlamaq və deyinmək, sat-

TV "France-2" telekanalının jurnalistləri Eliz Lüse və Rolan Rışar böhtən və qərəzə söyklənən reportajlarına görə Avropa Məhkəməsi qarşısında...

İndi isə, keçək digər bir məsələyə. Belə ki, hələ 2015-ci ilin sentyabrında Fransanın TV "France-2" telekanalının jurnalistləri Eliz Lüse və Rolan Rışar qeyri-obyektiv, əsəssiz və heç bir faktlara, sübutlara söykləməyən "araşdırma" apararaq, Azərbaycan hökumətini "despot", "aşırı avtoritar" və s. bənzətmələrle dünyaya tanıtmağa cəhd göstərmişdilər. Lakin onlar bir reallığı unutmuşdular ki, Azərbaycanda "daş qayaya rast gəldi" deyilən bir ifadə var və bu dəfə onların böhtən dolu reportajları da qayaya dəyib param-parça olacaq. Çünkü məhz həmin reportajın ardınca Azərbaycan hökuməti adıçəkilən jurnalistləri məhkəməyə verərək, simvolik 1 avro kompensasiya tələb etdi.

Azərbaycan hökuməti çatdırmaq istədi ki, ortada olan maraq dövlət marağıdır və bu marağı sona qədər qoruyub-müdafıə edəcək. Belə ki, sözügedən reportaj efirə getmişdi və həmin reportajda Azərbaycanı tanımayan Avropa ölkələrinin vətəndaşları ölkəmiz barədə qeyri-dəqiq və yalan informasiyalarla doldurmuşdular.

Vəkil Olivye Pardonun kökündən vuran sualları qarşısında real acizlik və susqunluq

Beləliklə, 2015-ci ildə Fransanın sahib prezidenti Fransua Ollandın Bakıya resmi səfəri ərefəsində Azərbaycana gələn TV "France-2" telekanalının jurnalistləri Eliz Lüse və Rolan Rışar burada ölkəmizi olduğu kimi deyil, tamamilə əks-istiqamətdə təqdim etmək üçün reportaj hazırladılar. Həmin qərəzli reportaj isə, xüsusilə, ölkəmizde azad şəkilde fealiyyət göstərən radikal müxalifət mediasında geninə-boluna yerləşdirildi. Söz yox ki, burada, faktiki olaraq, jurnalist obyektivliyi deyil, əksinə, düşmənçilik mövqeyi var idi.

Neticədə, sözügedən reportaja görə, Azərbaycan dövlətinin iddiası əsasında Avropa Məhkəməsi qarşısına çıxan fransalı jurnalistlər ölkəmizin hüquqlarını müdafiə edən həmyeriləri - nüfuzlu vəkil Olivye Pardonun sualları qarşısında aciz qaldılar. Daha dəqiq desək, Azərbaycanı Şimali Koreyaya, Qvatemalaya, Burneyə, Botsvanaya bənzədən jurnalistlər ciddi sual zərbələrindən nokauta düşürlüdülər.

Danılmaz faktlar, sübutlar və Azərbaycan reallığı anti-Azərbaycan dairələri dalana dirədi

Sentyabrın 5-də sözügedən iddia əsasında ilk məhkəmə icası keçirildi. Eliz Lüse və Rolan Rışar məhkəmədə hər vəchle sübuta yetirməye çalışıllar ki, onlar reportajı hazırlayarken, ən ince detallara qədər araşdırımlar aparıb reallıqları göstərməyə çalışıllar və heç bir qərəzə və böhtəna yol açmayıllar. Ancaq gəlin görək, bu həqiqətənmə belədir? Misal üçün, Azərbaycan dövlətinin mövqeyini müdafiə edən vəkil Olivye Pardon Azərbaycan əhalisinin sayını soruşturma, jurnalistlər bu suala cavab ve-

rə bilməyiblər. Maraqlıdır, əger onlar, həqiqətən də, ölkəmiz barədə obyektiv reportaj hazırlayıblarsa, elementar suali niyə cavablandırmaqda aciz qalıblar?

Keçək digər suala - paytaxt Bakıdan başqa Azərbaycanın daha hansı şəhərlərinin adlarını çəke bilərsiniz? Bu sual da cavabsız qalıb və jurnalistlər Azərbaycanın heç bir şəhərinin adını çəke bilməyiblər!

Bundan sonra ölkəmizin müdafiəsini həyata keçirən vəkil əsəbi halda ellərini yelləyərək deyib: "Təsəvvürünüzə gətin ki, Azərbaycanın hansısa jurnalisti Fransanı diktatura ölkəsi adlandırbıv ve

Fransa əhalisinin sayını, Marsel, Lion, Nant kimi şəhərlərinin adlarını bilmədən bu iddia ilə reportaj hazırlayıb. Heç bunu təsəvvürünüzə gətirə bilərsinizmi?"

Cavabdehlər yene de susub, gözlerini döyməkdə davam ediblər.

Vəkil Olivyenin növbəti sualları isə jurnalistləri, ümumiyyətlə, dala-na direyib: "Bir ölkədə ölüm hökmü dəyişdirilibsə, qadınlar səs verirlər-sə, eyni zamanda kişi-lərlə bərabər hüquqlara malikdirlər-sə, sekulyarizm elan edilibsə, və bütün dini konfensiyalar azad və sülh şəraitində ibadət və ayinlərini real-laşdırıllarsa, Avropa konvensiyası milli qanunvericiliyin bir hissəsi kimi qəbul edilibsə, bu

ölkəni diktator olaraq göstərmək nə qədər doğrudur?"

Bu da son deyil, belə ki, vəkil Olivye Pardon jurnalistlərdən soruştub: "Size məlumdurmu ki, Azərbaycan vətəndaşlarının Avropanın Apellyasiya Məhkəməsinə müraciət etmək hüquqları var və onların əksəriyyəti insan hüquqları məhkəməsinə müraciət edərək işləri udurlar, Azərbaycan dövləti isə, buna görə kom-pensasiyalar ödəyir? Diktatura rejimində bu, mümkin olardım?"

Bu sual da, təbii ki, cavabsız qalıb..!

Fransalı jurnalistlərin "dadına çatan" Leyla Yunus etrafı ətsə də, gözlərini ağardan məşhur isterika görüntüsünü bu məhkəmədə də sərgilədi - hədə

Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində keçirilən monitorinq insidentsiz başa çatıb

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrin şəxsi nümayəndəsinin mədətindən uyğun olaraq, sentyabrın 12-də Füzuli rayonu Alxanlı kəndinin yaxınlığında Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində keçirilən monitorinq insidentsiz başa çatıb. Müdafiə Nazirliyinin metbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilərlər ki, monitorinqi Azərbaycan tərəfindən ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrin şəxsi nümayəndəsi Anji Kaspik, onun səhra köməkçiləri Oqnyen Yovic və Saymon Tiller keçiriblər. Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilmiş və nəzarət olunan Azərbaycan ərazisində isə monitorinqi şəxsi nümayəndənin səhra köməkçiləri Gennadi Petrika, Mixail Olaru və Martin Şuster aparıblar.

gelmək və aşkar şivanlık...

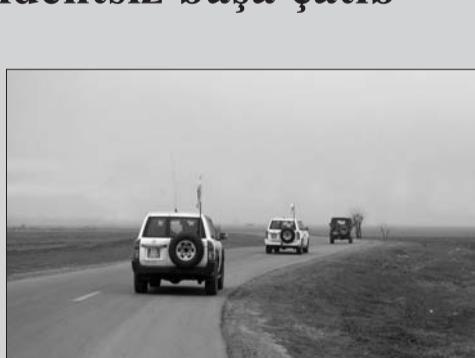
Bəs burada fransalı jurnalistlərin dadına kim çata bilərdi? Əlbəttə ki, başında "ağ saç" pariki, "qoca", "məzlum", "əzabəş", bir əlinde "əsasi", digərində isə "ürək dərmanı" olan L.Yunus və əri A.Yunus! Həmin L.Yunus ki, azadlığa buraxılması üçün Azərbaycan hakimiyətinə və nüfuzlu ictimai-siyasi xadimlərinə yalvarış dolu məktublar yazıb və yazardıb. Həmin L.Yunus ki, həmin məktublarında yalnız bir sözsüne əməl edib - azadlıqda yaramaza çevrilib!

Vəkilin sualları qarşısında aciz qalaraq, Azərbaycan hakimiyətinə qarşı reportaj hazırlayan jurnalistlərin dadına çatmaq istəyən L.Yunus qarşısındaki vəkilin suallarına doğru cavab verməyə məcbur olub. O, etiraf edib ki, həbsdə olduğunu müddətə həkimlər tərəfindən, mütemadi yoxlanılıb, hətta avropalı parlamentarılrlə belə görüşüb. Bu kimi istisnasi mümkün olmayan etiraflardan sonra vəkil L.Yunusa da sual edib ki, bunnardan sonra Azərbaycanı "diktatura ölkəsi" adandırmaq hansı vicdانا əsaslanı biler? L.Yunus bu suala cavab vere bilmədi...

Ancaq bütün bunlardan sonra öz məşhur isterikasına sadıq qalaraq, "siz buna görə cavab verməli olacaqsınız" deyə Azərbaycan demokratiyasını sübuta yetirən fransalı vəkili hədələyib. Amma neyə görə, həqiqəti, reallığı üzə çıxarıb, onları ifşa etdiyinə görəmi..? Çok yəqin ki, məhkəmənin gedisatında ermənilərin də Leyla və Arif Yunuslarla, Qənimət Zahidə, Aqil Xəlilə, Rəhim Hacıyevlə, Vidadi İsgəndərli ilə və s. milli xəyanətkarlarla prosesi izləmələri hər şeyi tam cılpaqlığı ilə ortaya qoyub.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

P.S. Yeri gəlmışkən, sözügedən prosesdə cavabdehlərin şahidi olaraq daim Azərbaycana qarşı qərəzli hesabatları ilə yadda qalan "Sərhədsiz reportorlar" jurnalist təşkilatının sədri Yoxan Bir də vəkil Olivye Pardonun suali qarşısında aciz və susqun qalıb. Belə ki, vəkilin sözlərinə görə, "Sərhədsiz reportorlar" təşkilatı ölkələrin azad söz və ifadəsinə əsaslanan reytinq cədvəlində Fransa 39-cu, Surinam isə 29-cu yerdə dayanır. **SUAL:** "Əger belədirse, Fransanı diktatura ölkəsi adlandırmaq mümkündürmü?"

Gücü çənəyə verən müxalifət

RƏFIQƏ

Müxalifət düşərgəsində çox anomali vəziyyət yaranıb. Ölkədə hər hansı taleyülü proses baş verəndə, Azərbaycan müxalifəti, düşür ortaya ki, "mən də varam". Bu da dağidıcı müxalifətin sosial bazasının sıfır bərabər olmasından və xalq tərəfindən qəbul olunmamasından irəli gəlir. İndi də 2018-ci ildə keçiriləcək növbəti prezident seçkilərinə müayyən zaman qalmasına baxmayaraq, yenə də dağidıcı müxalifətin canına vəlvələ düşüb. Yenə də, boş-boş hay-küy, yenə də eyni situasiya.

Müxalifət həyəscasına və utanmadan kütləvi aksiyalar keçirməyi planlaşdırıldığı deyir. Soruşmaq lazımdır: ay boş bardağı dolu çanağa vuran ölü müxalifət, bunların kütləvi olması üçün elektoratınız o qədərmi çıxdır? Sual olunur: hansı kütłə və ya hansı kütłəvilkidən söhbət gedir? Bir müddət önce keçirmiş olduqları aksiyaların fiaskosunu, rezaletini nə tez unutduñuz? Axı, siz o müxalifətsiniz ki, bu güne kimi həm təşkilatlarınız, həm ideyalarınız, filkləriniz və məramlarınız da pərakəndədir.

Bu gün dağidıcı ünsürlər səs-küy salmaqla qabağa keçəcəyini düşünür,ancaq 25 ildir ki, bu yolu qət etsələr də, bir o qədər də öz ifşalarına yaxınlaşırlar. Müxalifət qüvvələrinə yaraşan da ele budur. Bir də, müxalifə öz abırına hakim olmasa da, Azərbaycan qanunları öz göstərişlərinə hakimdir və əsila, hansıa siyasi qüvvə üçün xüsusi fərqlər tətbiq etməyib. Hər bir siyasi qüvvənin mövcudluğuna da, fəaliyyətinə də bərabər təminatlar yaradıb. Amma haqqında danişdiğimiz müxalifət ölkədə keçirilən seçkilər ərefəsi hansı oyunları çıxardıb, həmin qanunlar üzərində hansı təhrifləri etmeye çalışacaq-bax, bu, artıq tam başqa bir söhbətin mövzusudur.

Muzdlu nökər, qalma bekar

Bütün bunlarla yanaşı, daha bir məsələ isə "mən-nəm-mənəm" deyən dağidıcı müxalifətin arxasında hansıa xarici maraqlı qüvvələr və beynəlxalq təşkilatların dayanmasıdır. Bir də belə bir dəstəkçiye nail olmaq cəhd "muzdlu nökər, qalma bekar" şəhərinə müxalif funksionerləri həmisi əməl edib və bu gün də hər cürə həyəszliyi edir. Bir vaxtlar mitinqlərdə narincı köynəklər geyinildi, xarici dövlətlərin bayraqları dalgalandırıldı, bir başqa ölkənin prezidentinin portreti qaldırıldı və inanın, bu, elə-bele jestlər deyildi. Daha dəqiqi, dünyaya və inqilab ixrac edənlərə mesaj idı ki, dediyiniz hər şeyi edərik, yətər ki, bizi dəstəkleyin. Bir nüansa da toxunaq ki, beynəlxalq təşkilatlar qeyd olunan təşəbbüsde bulunduqları zaman bele, bu, müxalifətə olan sevgilərindən və ya həmin müxalifətin dəstəkçisi olmaq arzularından irəli gəlmir. Onlar bu zavallıları alet kimi o yan-bu yana fırlayıb, danişdırıb, ortaya ataraq öz maraqlarını təmin etməyə çalışırlar. Kimin nəyinə lazımdır, bu uğursuzlar? Hansı özünə hörmət edən təşkilat onların perspektivinə inanar? Bu baxımdan, xarici maraqlı qüvvələrin müxalifət liderləri ilə iş birliyi reallıqdan çox-çox uzaqdır.

Beləliklə, müxalifətin, əslində, müxalifət deyil, köhnə və paslı tənəkə olması göz önüne gəlir. Belə tənəkələri isə, ən yaxşı halda, zəbil qutusuna atırlar və bunların da tullantıya çevrilmək vaxtları o qədər uzaqda deyil.

13 sentyabr 2017-ci il

“Prezident İlham Əliyev ölkədə söz və ifadə azadlıqlarının təminatçısıdır”

Aleksandr Lapşinin anası Bella Lapşina oğlunun “düşüncəsiz hərəkət” etdiyini bildirərək, “yalvarıram, onu bağışlayın və əfv edin” deyə Azərbaycan dövlətinə müraciət etmişdir

Hazırda erməni separatçılarının işğalı altında olan Dağılıq Qarabağ qeyri-qanuni səfər edən her bir şəxs, turist, səyahətçi, səyyah və s. xarici vətəndaş fərqlində olmalıdır ki, bununla beynəlxalq hüququn norma və prinsiplerini kobud şəkilə pozurlar. Söz yox ki, bu qanunları pozan istenilen şəxsi, xarici ölkə vətəndaşı belə cinayət etmiş olur və buna görə məsuliyyət daşıyır. Azərbaycan beynəlxalq qanulara əsaslanaraq sərhədlərini pozmuş istenilen xarici vətəndaşı belə ölkəsində mühakimə edə bilər. Bunu beynəlxalq təcrübə də təsdiq edir. Aleksandr Lapşının bağlı məsələdə de Azərbaycan özünün güclü dövlət olduğunu bir daha nümayiş etdirdi və bununla belə bir mesaj verildi ki, əslində, bütün dünya Azərbaycanın güclənmiş mövqeyi ilə hesablaşmali, qanunlarımıza və ərazi bütövlüyümüze hörmətlə yanaşmalıdır.

Beynəlxalq hüquq normalarının pozulmasında təqsirlər bilinərək Azərbaycana ekstradisiya olunan və mühakimə edilən Rusiya və İsrail vətəndaşı olan Aleksandr Lapşinin anası Bella Lapşina oğlunun “düşüncəsiz hərəkət” etdiyini bildirərək, “yalvarıram, onu bağışlayın və əfv edin” deyə Azərbaycan dövlətinə müraciət etmişdi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev müraciətləri nəzərə alaraq 1976-ci ildə anadan olmuş, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin 2017-ci il 20 iyul tarixli hökmü ilə azadlıqdan məhrumetmə cəzasına məhkum edilmiş İsrail dövlətinin vətəndaşı Lapşin Aleksandr Valeryeviç cəza çəkməkdən azad edilməsi haqqında əfv Sərəncamı imzalayıb. Bu baxımdan, deyə bilə-

rik ki, Aleksandr Lapşinin azadlığı buraxılması sərf humanizm prinsiplərinə əsaslanan bir addımdır.

A.Lapşinin azadlığı buraxılması ilə yanaşı, qanunsuz sahibkarlıq və vergi ödəməkdən yayınma maddələri ilə ittihəm edilərək barəsində həbs qətimkən tədbiri seçilən, “Turan” İnformasiya Agentliyinin direktoru Mehman Əliyevin, eləcə də, Nardaran hadisələrində iştirak etmiş 14 şəxsin Cənab Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə azadlığı buraxılmasını humanizm prinsiplərinin təzahür kimi qiymətləndirmək olar. Bu qərar Azərbaycanda demokratik prinsiplərin, informasiya azadlığının, kütləvi informasiya vasitələrinin müstəqilliyinin təmin edilməsinə dair Azərbaycan Prezidentinin dəyişməz mövqeyinin təcəssümüdür.

İsrail Xarici İşler Nazirliyi Azərbaycan hakimiyyətinin blogger Aleksandr Lapşinin əfv edilməsi ilə bağlı qararını alqışlayır və qurumun mətbuat katibi Emmanuel Nahşon, Azərbaycan Prezidentinin Lapşını əfv etməsindən məmən olduğunu və onu tezliklə İsrailde görecəklərinə şad olacaqlarını bildirib. Həmçinin, safir Dan Stav bəyan edib ki, Azərbaycan Prezidentinin blogger

Aleksandr Lapşının əfv edilməsi barədə qərarını İsrail müsbət qarşılıyır və Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həllini, Minsk Qrupunun səyərini destekleyir və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanrıyır.

ATƏT-in Media Azadlığı üzrə nümayəndəsi Harlem Desir isə azərbaycanlı jurnalista Mehman Əliyevin həbsdən azad olunmasını müsbət addım olaraq alqışladığını, media azadlığı və jurnalistlərin təhlükəsizliyinin təmin olunmasına Azərbaycana yardım göstərməyə hazır olduğunu bəyan edib.

Mehman Əliyevin həbsdən azad edilmesi, Nardaran hadisələrinə görə həbs olunmuş bir sıra şəxslərin cəzadan şərti olaraq vaxtından əvvəl azad edilmesi barədə qəbul edilmiş qərarları, Cənab Prezidentin 2017-ci il 10 fevral tarixli, cəza siyasetinin humanistləşdirilməsi və cəmiyyətdən təcridetmə ilə bağlı olmayan alternativ cəza tədbirlərinin tətbiqinin genişləndirilməsi barədə Sərəncamında əks olunmuş ideya və prinsiplərin reallaşdırılmasının təzahürüdür.

Eyni zamanda, Mehman Əliyevin həbsdən azad edilməsi ölkə başçısı Cənab İlham Əliyevin media ilə bağlı məsələlərə həssas yanaşmasının növbəti bariz nümunəsi kimi de qiymətləndirilir. Dövlət başçısının ölkədə söz və ifadə azadlıqlarının təminatçısı olması dəfələrlə təsdiqini tapmış danılmaz reallıqdır. Dövlət başçısının bu humanist addımı, beynəlxalq aləmdə olduğu kimi, ictimaiyyət tərəfindən də müsbət qarşılıqlılaşdırılmışdır.

Inam Hacıyev

Səudiyyə Ərəbistanında işid intiharçılarının Müdafia Nazirliyinə hücumunun qarşısı alınıb

Seudiyyə Ərəbistanının təhlükəsizlik qüvvələri “İslam dövləti” terrorçuları qruplaşmalarından olan silahlıların Ər-Riyadda Müdafia Nazirliyinin binasına hücumun qarşısını alıblar. Bu barədə SPA dövlət informasiya agentliyi rəsmi mənbəyə istinadla məlumat yayıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, SPA-nın məlumatına görə, ölkənin dövlət təhlükəsizliyi idarəsi intiharçıların nazirliyin iki binasına hücumunun qarşısı-

ni alıb. İki terrorçu hələ öz məqsədlərini həyata keçirməzdən əvvəl saxlanılıb.

SPA agentliyinin ilkin məlumatına görə, terrorçular Yəmən vətəndaşlarıdır. Onlardan iki intiharçı kəməri, doqquz əldəqayırmış qumbara, odlu və soyuq silahlар tapılıb. Krallığın təhlükəsizlik qüvvələrinin əməkdaşları, həmçinin iki Səudiyyə Ərəbistanı vətəndaşını saxlayıblar. Onların həbs edilmiş intiharçılarla əlaqəsi müəy-

yənləşdirilir.

Hüquq-mühafizə orqanları Ər-Riyad şəhərinin Ar-Rimal rayonunda terrorçuların partlayıcı kəmərdən istifadə etməyi öyrəndikləri evin üzərinə də həbs qoyublar. Mənbənin məlumatına görə, təhlükəsizlik qüvvələri hələ “krallığın təhlükəsizliyi əleyhinə əcnəbilərin mənafəyi üçün” çalışan Səudiyyə Ərəbistanı və digər ölkələrin vətəndaşlarını zərərsizləşdirə biliblər. Onların hamisi saxlanılıb.

Cinayət Məcəlləsinin müxtəlif maddələri üzrə axtarılan 41 nəfər tutulub

Rəspublikanın daxili işlər orqanları tərəfindən ötən gün qeydə alınmış 84 cinayət faktından 14-nün üstü “isti izlər”lə açılıb. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmetindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, Cinayət Məcəlləsinin müxtəlif maddələri üzrə ax-

tarılan 41 nəfər tutularaq istintaq orqanlarına təhvil verilib. Rəspublikanın avtomobil yollarında baş vermiş beş yol-nəqliyyat hadisesi nəticəsində 5 nəfər ölüb, 21 nəfər xəsəret alıb. Daxili İşlər orqanları əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-tədbirləri nəticəsində narkotiklər-

lə əlaqəli səkkiz fakt müəyyənlenmişdir. Cinayət tərətməkde şübhəli bilinen 21 nəfər tutulub.

Təsir niyə əks-təsirə bərabərdir?

İLHAM

Xeyrxiqliq, insan ləyaqətinə və şərəfinə hörmət bəşər övladı üçün vacib xüsusiyyətlərdəndir. Amma gelin razılışaq ki, bu vacib şərtlər heç də her kəs riayet etmir. Daha doğrusu, kimin əlinə bir bala imkan və fürsət düşsə qarışındakı insanı əzir, digərini isə hörmətdən-izzətdən salmağa cəhdler göstərir. Bu baxımdan, demək olar ki, bu cür dar düşüncəli məxluqlar görənə və ya onlar haqqında eşitikdə heyvana daha çox hörmət etməyə başlaysan. Ən azından, ona görə ki, vəhşi təbətin sakini olan heyvan həmcinsinə qarşı qəddarlıq nümayiş etdirmir. Hətta qəddarlığı ile seçilən şirlər belə balaca və körpe heyvanlara toxunmurlar. Amma insan olan məxluq bu sadaladığım heyvanlardan daha amansız və daha qəddardır. Öldürməkdən, qətlə yetirəmdən heç zaman usanmır, dağıtmaqdən və viran qoymaqdan yorulmur. Statistik məlumatlara əsaslanıq, demək olar ki, beşəriyyət yarandığı bu günə kimi mühərbiyələr, lokal toqquşmalar, ümumilikdə 10 milyarddan artıq insan itkişinə səbəb olub. Əger mühərbiyələr olmasayıdı, bu gün yer üzü bir metrə qəder qalınlığında qızıl örtüyüne büründər. Lakin insan olan varlıq bu reallıqları qəbul etmir. Hələ də öldürür və dağıdır. Ən çox da hədəfə gələn müsəlmanlardır. İraqda, Suriyada, Miyanmada evləri dağılan, uşaqları yetim, anaları övladsız, qızları ərsiz qalan müsəlmanlardır. Yalnız son vaxtlar Miyanmada 3 minə yaxın müsəlman buddistlər tərəfindən qətlə yetirilib, 10 minə yaxın ev-eşik talan edilib və dağıdılıb. Dünya birliyi, xüsusiət də, haqq-ədalətdən, insan həyatına hörmətdən-izzətdən danişan beynəlxalq təşkilatlar, ayrı-ayrı güc mərkəzləri isə susur. Nədi-nədi, öldürülən müsəlmandır. İnsan hüquqlarının müdafiəcisi qismində çıxış edən “Freedoom Haus”, “Human RıtchWatch” təşkilatları Arakanda baş verənlər, ümumiyyətlə münasibət bildirdim. Səbəb isə öldürülənin, diri-dirini yandırılanın müsəlman olmasınadır. Ancaq 2001-ci il 11 sentyabrda Nyu-Yorkda iki göydələn ateşə məruz qaldığını görə, ABŞ Əfqanistani, daha sonra isə İraqı viran qoydu. 2014-cü ilde Bastiliyanın alınması münasibətə Parisdə keçirilən izdihamda terror hadisəsi töredildiyinə görə, Fransa hökuməti BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1973 sayılı qətnaməsinin qəbul edilməsindən 4 saat sonra Liviyanı altın-üstüne çevirdi. Qəddafinin isə aqibəti hər kəsə məlumdur. Amma 25 iləndən çoxdur ki, sarkışınlar, köçəryanlar Dağılıq Qarabağ işğaldə saxlayıvər, sərhedyani ərazilərdə yaşayın azərbaycanlıları müxtəlif atıcı silahlarla qətlə yetirir, dünya birliyi isə heç bir əməli addım atmır. 1 milyondan çox insan ev-eşiyindən didigin düşür, dünyadan aparıcı dövlətləri Sarkisyanə gözün üstə qəşin var demir. Səbəb nedir? Yəni də, bizlərin müsəlman olmağımızdır. Demirəm ki, ABŞ-da və Avropada şir ürekli Riçard peyda olunub. Hələ də fikirdə də deyiləm ki, 9-cu, 10-cu səlib yürüşləri baş verir. Yalnız onu demək istəyirəm ki, müsəlman dünyasına qarşı ikili yanaşma, fərqli münasibət mövcuddur. Amma “dinsizin öhdəsindən, imansız gelər” misali olmasın, bəzən dünyadan hərbi polisi rolunda çıxış edən ölkələr özlərinin yetişdirikləri qüvvələr ciddi zərərlər vurur. Bin Ladenin ABŞ-a hansı divanı tutduğunu hələ də amerikalılar yaddan çıxarmayıb. İndi də Kim Çen in peyda olub. Sağını-solunu bilmədən və ya bilərkəndən hədəleyir. O gün də birbaşa ABŞ prezidenti Donald Trampa hədələyici bəyanat ünvanlayıb ki, bir andaca ballistik rakətlərin hücumu ilə Amerikanın mövcudluğuna son qoyar. Deylənə görə, D.Tramp hedədən necə qorxuya düşübə, üç gün qızdırma içinde yatıb. Vəziyyətinin hələ də ürəkaçan olmadığı barədə məlumatlar dolaşır. Əslində, Şimali Koreya liderindən ne desən gözləməyə dəyər. Adam-adamı öldürəndə, ya bıçaqdan, ya da tapancadan, ən ciddi halda da, qoşalüle tufəngdən istifadə edər. Kim Çen in isə rəqiblərini sıradan çıxarmaq üçün rakətlərdən istifadə edir. Bir qədər əvvəl bibisini erini necə uzaqmənzilli rakəta bağlayıb Yapon dənizinə atıbsa, hələ də onun qalıqlarını tapa bilmirlər. Yəni Şimali Koreya prezidenti hərgələ ki, ABŞ-a daxil olsa insanları topla - tufəngle deyil, rakətlərlə mehv etməyə salışacaq. Yəqin bunu Tramp administrasiyası da çox yaxşı bilir. Ona görə də, əvvəlki hədə-qorxunu kənarə qoyub, Kim Çen inlə aqsaqqalların məsləhəti sayıq söhbətlər və danışıqlar aparıb. Bu danışıqların necə nəticələnəcəyini demək çətin olsa da, görünən fakt həm də odur ki, beynəlxalq aləmdə müsəlman dünyasına qarşı bir ayrışıcılık və ikili yanaşma mövcuddur.

Azərbaycan məhsullarının dünya bazarına çıxışı daha da genişlənəcək

Uzaqqorən siyaset və gərgin fəaliyyət nəticəsində, ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafı və dünya təsərrüfat sisteminə integrasiyası istiqamətində çox böyük nailiyətlər əldə olunmuşdur. Aparılan düzgün iqtisadi siyaset nəticəsində, makroiqtisadi sabitliyə nail olunmuş və davamlı iqtisadi artımın əsası qoyulmuşdur.

Son illər iqtisadiyyatın diversifikasiyası, qeyri-neft sahələrinin, eyni zamanda regionların inkişafı sürətlənmiş, sahibkarlıqla dövlət dəstəyi gücləndirilmiş, əhalinin sosial rifahı davamlı olaraq yaxşılaşmışdır.

Aparılan islahatlar, görülən tədbirlər beynəlxalq təşkilatların hesabatlarında da öz ekinci tapır. Belə ki, Davos Dünya İqtisadi Forumu verdiyi son hesabatda Azərbaycanla bağlı yənə de müsbət rəy bildirmiş, rəqabətqabiliyyətinə görə Azərbaycan üç pillə irəliləyərək, 37-ci yerde qərarlaşmışdır. "Doing Business 2017" hesabatında isə, 65-ci pillədə qərarlaşmaqla, ölkəmiz dünyada üç və daha çox islahat aparan 29 ölkədən biri kimi dəvərləndirilir.

Azərbaycan məhsullarının dünya bazarına çıxışını təmin etmek iqtisadi inkişafə yeni töhfələr vermek üçün Avropa tələblərinə uyğun olan akkreditasiya sisteminin öyrənilməsi və bunun ölkəmizdə həyata keçirilməsi prioritet hesab olunur. Azərbaycanda uyğunluğun qiymətləndirilməsi sahəsində akkreditasiyanın beynəlxalq tələblərə uyğunlaşdırılması prosesinin davamı olaraq, Avropa İttifaqının Tvinning aləti çərçivəsində start verilən yeni layihənin məqsədi, ölkəmizdə keyfiyyət infrastruktur sahələrindən biri olan akkreditasiyanın inkişafına nail olmaqla, iqtisadiyyatda qeyri-neft sektö-

runun payının yüksəldilmesi və məhsulların ixrac qabiliyyətinin genişləndirilməsidir. Bu istiqamətdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən qarşıya bir sıra vəzifələr qoyulmuşdur ki, bunlar, əsasən, ticarətdə texniki maneələrin aradan qaldırılmasını, keyfiyyətli məhsulların istehsalını, istehsalat və xidmet göstərən müəssisələrdə mükəmməl idarəetmə sistemlərinin tətbiq edilmesini tələb edir.

Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında tərefdaşlıq programı çərçivəsində həyata keçirilən ortaq layihələr xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Keyfiyyət infrastruktur sahələrinin müasir təcrübəyə uyğunlaşdırılması ilə bağlı islahatlar çərçivəsində 2008-ci ildən Avropa İttifaqının Tvinning aletindən istifadə olunur. İndiye qədər 3 Tvinning layihəsinə uğurla icra etməklə keyfiyyət infrastruktur sahələrini tənzimləyən qanunvericilik aktları beynəlxalq təcrübəyə uyğunlaşdırılıb. Tvinning layihəsi nəticəsində Azərbaycanın Avropa Akkreditasiya Təşkilatına tamhüquqlu üzvlüyünün təmin ediləcəyi, qarşılıqlı tanınma haqqında sazişin imzalanacağı labüddür. Milli akkreditasiya sis-

teminin daha da təkmilləşdirilməsi, institusional islahatların aparılması, beynəlxalq təşkilatlarla kommunikasiyanın gücləndirilməsi, personalın bilik və bacarıqlarının artırılması kimi vacib məsələlər də öz həllini tapacaq.

Beləliklə, akkreditasiya sahəsində normalara və proseslərə dair Al və beynəlxalq təcrübəyə uyğun olaraq, ISO standartlarının tətbiqi, yerli müətəxəssislərin akkreditasiya sahəsində fəaliyyət göstərən beynəlxalq təşkilatlarda (ILAC, IAF və EA) müvafiq sahələr üzrə bilik və bacarıqlarının artırılmasına yardımçı olacaq. İnformasiya-idarəetmə Sisteminin yaradılması, Avropa İttifaqı, Avropa Akkreditasiya Təşkilatı, Laboratoriyaların Akkreditasiyası üzrə Beynəlxalq Əməkdaşlıq təşkilatının və Beynəlxalq Akkreditasiya Forumunun (IAF) tələblərinə uyğunlaşdırılması kimi bir sıra komponentlər akkreditasiya sisteminin inkişafını, eyni zamanda Azərbaycanın dünya bazarına çıxışını daha da genişləndirəcək və dinamik inkişafə öz töhfəsnə verəcək.

İnam HACIYEV

Cəmil Manizadə: "Buta Airways" Avropanın bir sıra şəhərlərinə uçuşları nəzərdən keçirir

Azərbaycanın ilk aşa-ğibüdcəli aviaşirkəti olan "Buta Airways" yaxın vaxtlarda Avropanın bir sıra şəhərlərinə də uçuşlar təşkil edəcək. Bununla bağlı artıq danışqlar aparılır. AZERTAC xəber verir ki, bunu sentyabrın 12-də Kiyevdə Bakı-Kiyev avareysinin həyata keçirilməsi ilə bağlı təşkil olunan mətbuat konfransında "Buta Airways" şirkətinin direktoru Cəmil Manizadə deyib.

Onun sözlərinə görə, şirkət maksimum dərəcədə çalışır ki, ölkəmiz üçün prioritət olan turizmin inkişafı məqsədilə xarici dövlətlərə uçuşları artırırsın. Ukraynaya hazırda çərşənbə axşamı və çərşənbə günü reyslərin həyata keçirildiyini deyən Manizadə yaxın aylardan başlayaraq Kiyevə cüümə günü də uçuşun reallaşdırılacağını vurğulayıb. Sonrakı proseslərde reyslərin artırılması sərnişinlərin marağından asılı olacaq. C. Manizadə bildirib ki, gələcəkdə şirkətin Ukraynanın digər şəhərlərinə də uçuşunun həyata keçirilməsi istisna deyil.

Xatırladaq ki, ilk mərhələdə aviaşirkət Kiyevdən başqa, Bakıdan Moskva ("Vnukovo" Hava Limanı), Antalya, Kazan, Mineralnye Vodi, Tbilisi və Tehrana uçuşlar yerinə yetirir. Qiş mövsümünün başlanması ilə (bu ilin oktyabr ayının 29-dan) "Buta Airways" in marşrut şəbəkəsinə İstanbul və Sankt-Peterburq kimi şəhərlər də əlavə olunaçaq.

Loukost aviaşirkət olaraq, "Buta Airways" aviareyslərdə baqajın, əl yükün daşınması, təyyarə göyərtəsin-

də isti yemeklər, eləcə də təyyarədə yer seçimi kimi əlavə xidmətləri ödəniş müqabilində təklif edir.

Üç ölçünün cəmi üzrə 110 santimetrdən artıq olmayan ölçüdə və çeki məhdudiyyəti tətbiq olunmayan el yükünün daşınması 25 avro təşkil edir. Analoji qiymətə çəkisi 23 kiloqrama qədər (daxil olmaqla) və üç ölçünün cəmi üzrə 158 santimetrdən artıq olmayan ölçüdə qeydiyyatdan keçirilən baqajı daşımaq mümkündür.

Sayıda və ya kassada öncədən baqaj yeri üçün ödəniş edildikdə qiymət 20 avro təşkil edir. Aviaşirkətin bütün reyslərində sendviçlər və su pulsuz olaraq təqdim olunur. İsti yeməyi aviaşirkətin alınması prosesi zamanı 7,90 avro ödəniş etməklə öncədən sıfariş etmək mümkündür. Həmçinin təyyarənin göyərtəsində müxtəlif içkilər və soyuq qəlyanalarla əldə etmək mümkündür. Aviaşirkətin donanması müasir "Embraer" təyyarələrindən ibarətdir.

"Zaman və məkan" adlı müsabiqə keçiriləcək

Azərbaycan Respublikası Kinematoqrafçılar İttifaqı

Azərbaycan Respublikası Kinematoqrafçılar İttifaqı "Zaman və məkan" adlı qısametrajlı sənədlə filmlər üçün ssenari müsabiqəsi elan edib. İttifaqın mətbuat xidmətindən SİA-ya verilən məlumatə görə, yaşı 35-ə qədər olan bütün şəxslər ssenari müsabiqəsində iştirak edə bilərlər.

Şərtlərə görə hər bir müəllif 3 ssenariden artıq təqdim edə bilmez. Birinci yerin sahibinə 1500, ikinciye 1000, üçüncüye isə 500 manat məbləğində pul mükafatı verilecek. Ssenari müsabiqəsinin keçirilməsində məqsəd kinematoqrafiya sahəsində gənclərin yaradıcılıq fəaliyyətini inkişaf etdirmək, gənc və istedadlı müəllifləri aşkarla çıxarmaq, həmçinin milli kinomuza yeni fikir, yeni nəfəs getirməkdir. Ssenarilər oktyabrın 31-nə qədər təqdim edilməlidir.

Avropa Parlamenti qaz təchizatı təhlükəsizliyinin tənzimlənməsi məsələsini müzakirə edəcək

Azərbaycan Parlamenti sentyabrın 12-də qaz təchizatı təhlükəsizliyinin tənzimlənməsi məsələsini müzakirə edəcək. AZERTAC xəber verir ki, bu barədə Avropa Parlamentinin saytında deyilir. Belə ki, hər hansı bir Avropa İttifaqı (Al) ölkəsi qaz tədarükü böhranı ilə qarşılaşdıqda qonşu ölkələri xəbərdar edə biləcək və sərhədərin bağlanması qarşısını almaq üçün transsərhəd yardımına ala biləcək. Qeyd edək ki, Avropa İttifaqının sərf etdiyi enerjinin 53 faizini gündəlik 1 milyard dollardan çox olmaqla idxlərdir. Enerji Al-nin ümumi idxlərinin 20 faizindən çoxunu təşkil edir. Al 90 faiz xam neft və 66 faiz təbii qaz idxlərdir.

Yeddi ayda Azərbaycanda qeyri-neft ixracı 20 faiz artıb

Bu ilin yeddi ayında Azərbaycanda qeyri-neft ixracı 855 milyon ABŞ dolları təşkil edib. Bu, öten ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 20 faiz çoxdur. AZERTAC xəber verir ki, bu barədə İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin icraçı direktoru Vüsal Qasımlı deyib. İcraçı direktor qeyd edib ki, yeddi ayda 1333 şirkət Azərbaycandan ixrac həyata keçirib. Qeyri-neft ixracında lider ölkə isə Rusiyadır.

İspaniya portalı SOCAR və BP arasında yeni razılaşma haqqında yazır

İspanyanın energetika məsələləri üzrə ixtisaslaşmış "energia16.com" portalında "Azərbaycana aid yataqlarda BP-nin payı azalacaq" sərlövhəli yazıda bildirilir ki, BP və Azərbaycan dövlət şirkəti olan SOCAR arasında yeni razılaşmaya əsasən Britaniya şirkətinin Xəzər dənizinin Azərbaycana aid hissəsindəki yataqlarda payı azaldılacaq. Xəzərdəki yataqların işlənməsi ilə bağlı cari müqavilə 2024-cü ilde bitəcək. Hazırda BP və SOCAR arasında 2050-ci ilə qədər müddəti əhatə edəcək yeni müqavilənin imzalanması ilə bağlı razılıq əldə olunub. "Reuters" informasiya agentliyi öz mənbələrinə istinadən məlumat verir ki, yeni müqavilədə SOCAR, xarici şirkətlərin, o cümlədən BP-nin paylarının azalması hesabına öz payını artıracaq. SOCAR-in isə öz payını hazırlı 11,6 faizdən 20 faizdək artıracaq gözlənilir. Bütün bu yayılan məlumatlara baxmayaq BP-Azərbaycan şirkətinin mətbuat katibi bildirib ki, yeni müqavilənin detalları haqqında onda heç bir məlumat yoxdur.

13 sentyabr 2017-ci il

Ölkə daxilində regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramının icrası ilə bağlı işlər sürtələ davam etdirilir. Bu istiqamətdə çox böyük işlər görülmüşdür. Azərbaycanın daxili imkanları genişləndikcə, sosial sahələrə də diqqət artırılır. Belə ki, ölkə daxilində infrastruktur yenidən qurulur, görülən işlər müasir səviyyədə həyata keçirilir.

Ölbatte ki, dünyanın inkişaf etmiş ölkələri sırasında yeri olan Azərbaycanın sürətli inkişafı bütün sahələrdə özünü bürüze verir. Təhsil ocaqlarının, uşaq bağçalarının yenidən qurulması, təmiri ve inşası istiqamətində də davamlı olaraq işlər görülür. Belə ki, bu gün Azərbaycanda müasir standartlara cavab verən, müasir tipli məktəblər, uşaq bağçaları istifadəyə verilib. Bu sahədə görülen işlər həm regional program, həm Bakı qəsəbələrinin inkişafı programı çərçivesində öz həllini tapmaqdadır.

Gelecek nəslin sağlam düşüncəli, yetkin bir şəkildə cəmiyyətə ineqarasiya olunmasında, sözsüz ki, uşaq bağçalarının rolü müstəsnadır. Ölkədə olan uşaq bağçalarının da yenidən qurulmasına müasir dövrümüzde ehtiyac duyulduğundan, bu sahədə işlər sürətlənilib. Ölkə əhalisinin artması bu tələbatı daha da artırılmış oldu. Sovet dövründə istifadəyə verilən bağçalar, artıq müasir tələbatlara cavab vermir. Belə olduğu halda, yeni uşaq bağçalarının inşa olunması, təmir ve bərpə etdirilməsi zəruriliyi yaranmış olur. Təbii ki, köhnə metodlar artıq uşaqların tərbiye müəssisəsində tədbiq olunmur. Uşaqların gelecek inkişafının, demək olar ki, ilkin təmeli, məhz burada qoyulur. Odur ki, bu müəssisələrdə dövlətin diqqəti xüsusi idir. Müasir körpələr evi-uşaq bağçalarının istifadəyə verilməsi, bunun əyani təsdiqidir. Yeni uşaq tərbiye müəssisələrinin inşasına, eləcə də, mövcud olanların ən müasir tələblər səviyyəsində yenidən qurulmasına dövlət tərəfindən həyata keçirilən proqramlarla yanaşı, Heydər Əliyev Fondu da xüsusi töhfə verir.

HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN TƏŞƏBBÜSÜ İLƏ İSTİFADƏYƏ VERİLƏN UŞAQ BAĞÇALARINDA BALACALARIN TƏLİM-TƏRBİYƏSİ VƏ İSTIRAHƏTİ ÜÇÜN HƏR CÜR ŞƏRAİT YARADILIB

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fonduun prezidenti, YUNESKO və İSESKO-nun xoşməramlı Səfiri Mehriban Əliyeva respublikada baş verən ictimai və mədəni proseslərin gedişində daim milli dövlətçilik mövqeyində çıxış edərək, Azərbaycan əhalisinin sağlamlığı, xoşbəxtliyi, firavanlığı, sülh və əmin-amanlığın müdafiəsinə töhfələrini verir. Gənc nəslin təhsili və sağlamlığının qorunması Heydər Əliyev Fonduun fəaliyyətinin prioritet istiqamətlərində biri olduğundan, fond ölkədə həyata keçirilən təhsil və səhiyyə islahatlarında xüsusi fəallıq nümayiş etdirir. Heydər Əliyev Fonduun bu sahədə həyata keçirdiyi tədbirlər isə birbaşa genefondun qorunmasına, bu sahədə mövcud problemlərin əsaslı həllinə yönəlmışdır. Məktəbəqədə hazırlıq müəssisələrinin, uşaq bağçalarının müasir standartlar səviyyəsində qurulması, onların maddi-texniki bazasının gücləndirilmesi yönündə görülən işlər də öz nəticəsini verir. Bildiyimiz kimi, Azərbaycanın bir sıra rayonlarında Fondu təşəbbüsü ilə inşa edilən uşaq bağçaları dediklərimizi əsaslandırır. Son illərdə Qəbələdə, Qaxda, Beyləqanda, Tovuzda, Samuxda və başqa rayon və şəhərlərdə Fondu təşəbbüsü ilə istifadəyə verilən uşaq bağçalarında balacaların təlim-tərbiyəsi və istirahəti üçün hər cür şərait yaradılıb. Balacaların təhlükəsizliyi təmin edi-

Müasir tipli körpələr evi-uşaq bağçaları balacaların yolunu gözləyir

sert meydançası, stadion, iclas, idman, rəqs salonları, həyətdəki yaşlılıqlar, uşaqların əl işləri muzey-sərgisi burada balacaların fiziki və əqli cəhətdən sağlam böyüməsi üçün hər cür şərait yaradılması Fondu xeyirxah fəaliyyətinin bəhəsində əyani səbütür.

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fonduun prezidenti, YUNESKO və İSESKO-nun XOŞMƏRAMLI SƏFİRI Mehriban xanım Əliyevanın bu sahədə həyata keçirdiyi islahatlar mövcud problemlərin əsaslı şəkildə həllinə yönəlmışdır. Belə ki, uşaq bağçalarının müasir standartlar səviyyəsində qurulması, onların maddi-texniki bazasının gücləndirilmesi yönündə görülən işlər də öz nəticəsini verir. Bildiyimiz kimi, Azərbaycanın bir sıra

ib. Bu bağçalar digərlərindən fərqli olaraq layihə əsasında inşa olunub. İdman otaqlarının müəssisələrdə istifadəyə verilməsi uşaqlarda kiçik yaşlarından idmana həvəs oyatmaqla yanaşı, onların fiziki sağlamlıqlarının möhkəmənməsine istiqamətlənib. Uşaqların dünyagörüşünü zənginləşdirmək üçün müxtəlif əyani vəsaitlərin istifadəyə verilməsi də bağçaların yeni bir formada qurulmasına gətirib çıxarıb. Belə ki, bura təlim-tərbiyə müəssisəsidir. Onların orta məktəbə hazırlanması məsələsinə de diqqət ayrıılır. Bağçalarda uşaqlar üçün nağıllar dünyasını əks etdirən detallara xüsusi diqqət ayrıılır ki, bu da uşaqların dünyagörüşünün formallaşmasına təsirini göstərir.

AZYASLILARIN ZÖVQÜNÜ UYĞUN QURULAN MÜƏSSİSƏLƏRDƏ ONLARIN RAHATLIĞI VƏ İLKİN BİLİKLƏRƏ YİYƏLƏNMƏLƏRİNƏ LAZIMİ ŞƏRAİT YARADILIB

Görülən işlərin davamı olaraq bu günlərdə yenidənqurmadan sonra daha bir neçə

körpələr evi-uşaq bağçaları istifadəyə verilib. Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva körpələr evi-uşaq bağçasında yenidənqurmadan sonra yaradılan şəraitlə tanış olub. Bakının Sabunçu rayonunun Bakıxanov qəsəbesində əsaslı şəkildə təmir edilərək yenidən qurulan 105 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçası, eləcə də, paytaxtın Nəsimi rayonunda yerləşən "Qərenfil" körpələr evi-uşaq bağçası balaca sakinləri qəbul etməye hazırlırdır.

Qeyd edək ki, Heydər Əliyev Fonduun dəstəyi ilə əsaslı təmir edilən "Qərenfil" körpələr evi-uşaq bağçası 1968-ci ildə fəaliyyət göstərir. Bu gün 225 uşaq yerlik müəssisə azyasılı sakinlərin zövqünə uyğun qurulub, onların rahatlığını, istirahətini və ilkin biliklərə yiyələnmələrini təmin etmək üçün hər cür şərait yaradılıb. 2014-cü ilin fevral ayında Heydər Əliyev Fonduun prezidenti Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi ilə məktəbəqədə təhsil müəssisələrinin inkişafı proqramının təqdimatı zamanı Fondu məktəbəqədə təhsil müəssisələrində mövcud vəziyyətin monitörinqinin nəticələri açıqlanıb və ölkədə yeni bağçaların inşasına ehtiyacın olduğu müəyyənləşib və qeyd etdiyimiz "Qərenfil" körpələr evi-uşaq bağçası bu istiqamətdə atılan addimlardan biridir.

105 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçası da 1985-ci ildə inşa edildikdən sonra heç vaxt təmir olunmayıb. İndi uşaq bağçası 230 uşaq yerlik olmaqla 12 qrupla fəaliyyətə başlayıb. Körpələr evi-uşaq bağçasının ərazi zi abadlaşdırılıb, həyətyanı sahədə attraksionlar quraşdırılıb. Hətta burada uşaqların yol hərəketi qaydalarına yiyələnmələri üçün xüsusi guşə yaradılıb.

Göründüyü kimi, Heydər Əliyev Fonduun məktəbəqədə təhsil müəssisələrinin yenidən qurulması, bu sahədə ciddi keyfiyyət dəyişikliyinə nail olunması ilə bağlı layihələri uşaqların sosial müdafiəsinin gücləndirilmesi istiqamətində Azərbaycanda aparılan siyasetin uğurlu və məntiqi nəticəsidir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

DAŞKƏSƏNDƏ MÜƏLLİMLƏRİN SENTYABR KONFRANSI KEÇİRİLİB

“Əsası Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş müstəqil Azərbaycanın milli təhsil strategiyası bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən zamanın tələblərinə uyğun olaraq yüksək səviyyədə davam etdirilir”

Dünən Daşkəsən rayon icra hakimiyyətinin iclas zalında rayon təhsil işçilərinin ənənəvi sentyabr konfransı keçirilib. Konfransda Daşkəsən rayon icra hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev, Təhsil Nazirliyinin nümayəndəsi Elxan Baylərov və 200 nəfərdən çox rayon müəllimi iştirak edib. Konfrans iştirakçıları, hörmət və ehtiram əlaməti olaraq, ilk öncə rayon mərkəzində ucaldılmış Ümummilli Lider Heydər Əliyevin abidəsi öünüə gül-çiçək dəstəsi qoyub, xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Konfransı açıq elan edən Daşkəsən rayon icra hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev ilk öncə rayonun müəllimlərini və müəllim kollektivlərini rayon icmaçıyyəti adından salamlayıb və bütün təhsil işçilərini 2017-2018-ci dərs ilinin başlanması, qarşidan gələn “Bilik Günü” münasibətə təbrik edib: “Əsası Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş müstəqil Azərbaycanın milli təhsil strategiyası bu gün Prezident İlham

Ölkə başçısının ali diqqət və qayğısı sayəsində, respublikanın hər bir yerində olduğu kimi, Daşkəsən rayonunda da təhsilin inkişafı, onun maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, müəllimlər üçün normal iş şəraitinin yaradılması, onların maddi rifah halının yaxşılaşdırılması daim diqqət mərkəzində saxlanılır.

Ə. Abiyev çıxışında onu da bildirib ki, son 6 ilde Quşçu, Əmirvar, Mollaşəhənli, Muşavaq, Bayan, Əmirvar-Əhmədli kəndlərində və Daşkəsən qəsəbəsində müasir tələblərə tam cavab verən yeni ümumtəhsil məktəbləri tikilib istifadəyə verilmiş, bir çox təhsil müəssisəsi isə əsaslı və cari təmir edilmişdir: “Daşkəsən rayonunda öten dərs ilində de tədrisin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, şagirdlərin normal təhsil almaları üçün lazımi şəraitin yaradıl-

masına dair görülən işlərin səviyyəsi daha geniş miqyas almışdır. Birmənali olaraq bildirirəm ki, rəyonumuzda təhsilin inkişafı üçün atılan addımlar ölkə Prezidentinin biz daşkəsənlilərin bu gününə və sabahına ali diqqət və qayğısının əyani göstəricisidir. Daşkəsən rayonunda təhsilin inkişafına, onun maddi-texniki bazasının gücləndirilməsinə göstərdiyi ali diqqət və qayğıya görə çox hörmətli Prezident İlham Heydər oğlu Əliyeva bütün daşkəsənlilər adından bir daha öz dərin minnətdarlığımızı və təşəkkürümüzü bildiririk. Məlumat üçün diqqətinizə cətdirrim ki, hal-hazırda Daşkəsən rayonunda 42 ümumtəhsil məktəbi, 4 məktəbdənəkar təhsil müəssisəsi fealiyyət göstərir. Ümumtəhsil məktəblərindən 26-sı tam orta, 14-ü ümumi orta, 2-si isə ibtidai məktəbdir. Ümumilikdə, rayon üzrə təhsil mü-

əssisələrində 580 müəllim şagirdlərin təlim-tərbiyesi ilə məşğul olur. Həmin tədris müəssisələrinə 3 mindən artıq şagird cəlb olmuşdur. Şagirdlərin təhsile cəlb olunması, onların dərsliklərə təminatı işi rayon icra hakimiyyəti və rayon təhsil şöbəsi tərəfindən daim diqqətdə saxlanılır.

Konfransda Daşkəsən təhsil şöbəsinin müdürü Zaur Məmmədov hesabat məruzəsi ilə çıxış edərək, rayonun pedagoji işçilərinin bu ilki ənənəvi sentyabr konfransının respublikamızın müstəqillik yolunda inamla addımladığı, təhsil islahatının uğurla həyata keçirildiyi, rayonumuzda abadlıq-quruculuq işlərinin geniş vüset aldığı bir dövredə təsadüf etdiyini bildirib.

Hesabat məruzəsi etrafında Mollaşəhənli kənd tam orta məktəbin direktoru Arzu Aslanov, A. Mürsəlov adına 2 sayılı tam orta məktəbin müəllimi Duman Mahmudova, İ. Nəsimi adına 1 sayılı tam orta məktəbin müəllimi Bahira Qurbanova və Təhsil Nazirliyinin nümayəndəsi, psixologiya elmləri doktoru Elxan Baylərov çıxış etmişlər. Çıxışlarda yeni dərs ilinin başlanması münasibətə rayon müəllimlərini təbrik etmiş, ölkədə təhsil işçilərinə göstərilən yüksək diqqət və qayğıdan danışmış, bütün müəllimlərə uğurlar arzulamışlar. Konfransda qarar qəbul olunmuş, ölkə Prezidentinə müraciət ünvanlanmışdır.

RƏFIQƏ

Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunun sərnişin dövriyyəsi növbəti rekord göstəriciyə yaxınlaşır

Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroport 2017-ci ilin yanvar-avqust ayları ərzində 2,7 milyondan çox sərnişinə xidmət edib. Heydər Əliyev Beynəlxalq Hava Limanının mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilib ki, bu öten ilin analoji göstəricisində 29 faiz çoxdur. İlın sonuna dek yekun sərnişin dövriyyəsinin ötənləki 3,5 milyon nəfərdən çox olması gözlənilir ki, bu da aeroportun növbəti rekord göstərici olacaq.

Hesabat dövründə “Azərbaycan Hava Yolları” (AZAL) milli aviadaşıyıcısının payına 1,61 milyon sərnişin düşməndür ki, bunun da 408 min nəfəri daxili reyslərlə daşınır. Sərnişinlərin 84,9 faizi beynəlxalq reyslərin payına düşüb. Bu ilin ilk səkkiz ayı üzrə statistikaya əsasən Bakıdan ən populyar beynəlxalq istiqamətlər - Moskva, İstanbul, Dubay, Kiyev və Tehran olub. Bu istiqamətlər üzrə 1,34 milyon

sərnişin daşınır. Göstərilən dövr ərzində ən faal aviaşirkətlərinin beşliyinə AZAL, Turkish Airlines, flyDubai, Aeroflot və “Ukrayna Beynəlxalq Hava Yolları” aviaşirkəti daxil olub. Bu aviaşirkətlərin reysləri ilə beynəlxalq istiqamətlər üzrə 1,78 milyon sərnişin daşınır. Hazırda Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroport 53 istiqamət üzrə 29 aviaşirkətə xidmət göstərir. Yeddi aviaşirkət - “IrAero”, “Jazeera Airways”, “ZagrosJet”, “Pegas Fly”, “Kish Air”, “Nordwind Airlines” və “Wataniya Airlines” cari ilin yayından uçuşlara başlayıb.

Cari ilin sentyabr ayından ilk milli ləu-koster “Buta Airways” uçuşlara başlayıb.

Aviaşirkət Moskva, Kiyev, Tbilisi, Kazan, Minsk, Vodi, Tehran və Antalyaya uçuşlar yerinə yetirir. Oktyabrın 29-dan etibarən “Buta Airways” Bakıdan İstanbula və Sankt-Peterburqa uçuşlara başlayacaq. Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunun yeni aerovağzal kompleksi (Terminal 1) 2014-cü ilin aprel ayında istifadəyə verilib. Onun ümumi sahəsi 65 min kvadratmetr təşkil edir. Dünyada müxtəlif aviaşirkətlər və hava limanları tərəfindən göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin öyrənilmesi üzrə ixtisaslaşan Böyük Britaniyanın nüfuzlu konsalting şirkəti “Skytrax” tərəfindən Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportu 4 ulduza layiq görüldüb. Cari ilin mart ayında Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportu Rusiya və MDB ölkəlerinin bütün hava limanları arasında göstərilən xidmət səviyyəsinə görə ən yaxşılar siyahısına başlılıq edərək Skytrax World Airport Awards mükafatına layiq görüllər.

“Azəriqaz”: Bu il 40 yaşayış məntəqəsi qazlaşdırılıb

“Azəriqaz” İstehsalat Birliyi (IB) tərəfindən 40 yaşayış məntəqəsinə təbii qaz verilib. Birliyin ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsindən AZERTAC-a bildirilib ki, “Azərbaycan Respublikası regionları”nın 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programı”nın icrası məqsədilə “Azəriqaz” İstehsalat Birliyi tərəfindən təxirə salınmaz işlər həyata keçirilir. Belə ki, əhalinin istehlakçılarının mənzillərində istismar edilən istismar müddəti başa çatmış saygıcılar yenisi ilə əvəzlenir, yeni qaz kəmərləri çəkilir və istismara yararsız vəziyyətdə olan qaz təzimləyiciləri yeniləri ilə əvəz edilir.

Istehlakçıların qaz təchizatının yaxşılaşdırılması, şəbəkənin qaz naqətme imkanlarının artırılması və yaşayış məntəqələrinin qazlaşdırılması üçün birləşmə tərəfindən cari ilin yanvar-avqust ayları ərzində 958,3 kilometr yeni qaz kəməri quraşdırılıb, qaz kəmərləri şəbəkəsinin təhlükəsiz və normal rejimde istismarının təmin olunması isə 143,3 kilometr qaz kəməri esaslı təmir olunub. Aparılan tikinti-quraşdırma işləri nəticəsində Goranboy, Ağcabədi, Bərdə, Şəki, Ucar, Quba, Qusar, Oğuz, İmişli, Saatlı, Sabirabad, Lerik, Ağstafa, Xaçmaz və Masallı rayonları üzrə 40 yaşayış məntəqəsi qazlaşdırılırla təbii qazla təmin edilib.

İrəvan xanlığından bəhs edən əsərlərin təqdimatı olacaq

Sentyabrın 13-də Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Tarix İnstitutunda “İrəvan xanlığının paytaxtı - İrəvan şəhəri”, “Ermeni vandallarının yox etdiyi İrəvan qalaları”, “İrəvan xanlığının mahallələri” və “İrəvan xanlığının əhalisi” kitablarının təqdimat mərasimi keçiriləcək. Tarix İnstitutundan AZERTAC-a bildirilib ki, bu nəşrlər Azərbaycan və rus dillərində hazırlanıb. “İrəvan xanlığı: Rusiya işğali və ermənilərin Şimali Azərbaycan torpaqlarına köçürülməsi” kitabı kimi bu əsərlər də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə yazılıb.

13 sentyabr 2017-ci il

Müsavatdakı daxili çatlar partiyanın fəaliyyətini iflic edib

Elbəyi Həsənli: "İsa Qəmbər - Arif Hacılı cütlüyündən başqa partiyada kimsə qalmayacaq"

Müsavat partiyasının qurultayında başqanlıq seçkilərin-dən sonra baş verən parçalanmalar bu gün də sürətlə davam etməkdədir. Məsələ ondadır ki, sabiq başqan İsa Qəmbər partiyadaxili məsələlərə müdaxilə etməkdədir. Bu haqda olan iddiaları müsavatçılar da etiraf edirlər. Bəziləri iddia edirlər ki, əgər İ.Qəmbər öz yerini saxta seçkilər yolu ilə Arif Hacılıya təhvil versə də, partiyanın sükanı hələ də onun əlindədir. Bəziləri isə bunun normal olduğunu deyərək, İ.Qəmbərin buna haqqı olduğunu bildirirlər.

Arif Hacılının hegemonluq iddiası partiya içinde siyasi səviyyəsizlik yaradıb

Müsavat partiyasının aktiv üzvü Elbəyi Həsənli sözügedən məsələ ilə yanaşı, başqan A.Hacılının onu partiya sıralarından uzaqlaşdıracağı haqda gəzən səhbətlərə münasibətini açıqlayıb.

E.Həsənlinin dediyinə görə, bu səhbəti ona çatdırın adam bildirib

ki, A.Hacılı şəxsən mənim haqqında da status yazıb: "Azerbaycan hakimiyyəti öz muzdurları vəsiti ilə yeni siyasi fəaliyyət növü yaradıb. Müxalifətə müxalifətçilik".

E.Həsənli Müsavatda baş vərənlərə və A.Hacılının anormal düşüncədə olmasına heç də təcəccüb etmədiyi söyləyib: "Müsavatın qurultayından sonra partiyadaxili saxtakarlıqlara dözməyərək, istəfə vermiş gənclər təşkilatının sədri Əhliman Abbaslıının həmin vaxtlar mətbuatı verdiyi açıqlamasını x-

tırılaya bilerik. O, partiyadan istəfası ilə bağlı açıqlama verərək, bildirmişdi ki, Müsavatda hər hansı siyasi fəaliyyətin davam etdirilməsi mümkünksüzdür".

Vaxtılı müsavatçıların dediyi sözü də xatırlanın E.Həsənli bildirib ki, "vaxt geləcək Mustafa Hacıbəyli əline bir əmək alıb dayanaq Müsavat partiyasının qapısının qabağında: "Kimi istəsə içəri buraxacaq, istəmədiyi də qapıdan qovacaq" fikrinin bu gün, doğrudan da, reallaşdığını bildirib. O, söyləyib ki, tezliklə Müsavat

partiyası adına ortada A.Hacılının indiyə qədər qurub-quraqşdırıldığı qrup qalacaq: "Partiyanın bütün vitrin fiqurları ya bu dəstədən be-zib kənara çəkiliblər, ya da Qubad İbadoğlunun yanındadırlar. Hələ gedənlər çox olacaq. Bilirsən ki, Qubad

da menlik deyil. Amma Arife baxıb ona şükür edənlər çox olacaq...".

Arif Hacılıya etiraz edənlərə qarşı linc-kampaniya

E.Həsənli onu da vurğulayıb ki, İ.Qəmbər-A.Hacılı cütlüyü haqqını teleb edən hər kəsə qarşı amansızcasına davranıb və bu gün da seckirəfəsi bu "siasəti" aparır: "Hətta onları əlaqəsizcasına təhqir belə etdirirlər. Bunun üçün Müsavatda xüsusi qruplar da mövcud-

dur ki, sosial şəbəkələrdə etiraz səslerini ucaldanılar qarşı söyleşlər yağıdırırlar. Bu baxımdan, Müsavatın gençlər təşkilatının sabiq sədri xatırlatmışdı ki, partiyadakı bu qanadın əlaqə ve insani dəyərləri unutmasının pik nöqtəsi hələ qurumun 8-ci qurultayı ərefəsində baş vermişdi".

Göründüyü kimi, müsavatdaxili qarışdurmalar partiyadaxili çatların əmələ gəlməsi prosesinə təkan verməklə yanaşı, qurumun fəaliyyətini də iflic edir. Çünkü istər dənənəcən, istər də həzirdə söylənilən iradalar və təhlqirlər də onu göstərir ki, bu proses ele də uzun sürməyəcək. Nəinki İ.Qəmbər, hətta onun etibar etdiyi mövcud rəhbərlik də Müsavatın parçalanaraq məhv olmasının qarşısını ala bilmək imkənina sahib ola bilməyəcəklər. Bu isə, o menanı verir ki, Müsavat rəhbərliyində İ.Qəmbər-A.Hacılı monopoliyası çərçivəsində uzağı beş-üç nəfərin qalacaq

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Radikalları 2018-ci ilə aparan savaş və ziddiyyətlər

Bu kimi davamiyyət ənənəvi müxalifətin fiasko tendensiyasının reallaşmasına yetərincə təkan verməkdədir

Azərbaycanda hər sekiönəsi AXCP-Müsavat qarşıdurması özünü daha qabarıl şəkildə bürüzə verir. Hətta bu fakturun bir ənənə şəklini alması iddiaları da özünü kifayət qədər doğrudub. Yəni bu gün "Milli Şura" daxilində iki partiya arasında yaşanan ixtilaflar ilk deyil. Bu, bir daha sübut edir ki, onlar da ümumi maraqlar deyil, şəxsi maraqlar hər şeydən üstün olduğuna görə həmin partiyalar arasında davamlı gərginlik yaşanır. Ümumiyyətlə, seckilərdən qabaq Azərbaycan siyasi düşərgəsində müxalifətin illərdən bəri yüksəlib qalmış aqressiyası nəticəsində dərin böhran müşahidə edilir. Məhz bu baxımdan, aqressiyaların kökündə dayanan iki partiya varsa, onlar cəbhəçilər və müsavatçılardır.

AXCP və Müsavatın bundan sonra bir araya gəlməsi mümkün görünmüür

Yeri gelmişkən, xatırlatmaq yerinə düşərdi ki, bu partiyaların bir-birinə olan münasibətlərinin rəqabət səviyyəsindən düşməncilik müstəvisine keçməsi "Milli Şura"nın 2013-cü il prezident seckilərindən sonra dəha da intensivləşdi ki, artıq 2018-ci il seckilərində biz dəha barışmaz, dəha kəskin qarışdurmaların şahidlərinə çevriləcəyik. Ona görə də, kifayət qədər əsaslarə söykənərək, proqnozlaşdırmaq mümkündür ki, AXCP və Müsavatın bundan sonra artıq bir araya gəlməsi də mümkün görünmür.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

"AXCP və Müsavat arasında qarşıdurma var"

Tahir Kərimli: "Dağıdıcı müxalifətin "birləşmək", "bir olmaq" şousu fon yaratmaqdən başqa bir şey deyil"

Son günlər qondarma hüquq müdafiəçiləri Leyla və Arif Yunusların, eləcə də, digər siyasıləşmiş QHT-lərin müxalifətin dağıdıcı qanadı ilə daha çox fəal əlaqələr qurdugu müşahidə edilir. Söz yox ki, bu əlaqələrin başlıca maraq dairəsi ölkədə pozuculuq aktları həyata keçirmək, stabilisiy়asi pozmaq, ümumiyyətlə xarici fondların, təşkilatların məkrili sifarişlərini yerinə yetirməkdir. Vəhdət Partiyasının sədri, millət vəkili Tahir Kərimli "Səs" qəzetiñə açıqlamasında bildirdi ki, bütün seckilər ərafəsi müxalifət düşərgəsini təmsil edən şəxslər özlərini reklam etməklə yersiz, qeyri-ciddi hərəkətlərə əl atırlar: "Ümid edirlər ki, onlar bu seckilərdə nə isə bir uğur qazana biləcəklər. Amma hər kəsə məlumdur ki, ölkəmizdə bu günə qədər keçirilən bütün seckilərdə müxalifət təmsilçiləri ağır məğlubiyyətə düşərələrlər. Çünkü onların xalq tərəfindən heç bir siyasi dəstəyi yoxdur. Bu baxımdan, demək olar ki, yersiz hərəkətləri onlara ancaq uğursuzluq götürər".

Hazırkı məqamda müxalifət daxilində ciddi ixtilaflar və qarışdurmalar mövcuddur. Bunun fonunda nə dərəcədə realdır ki, AXCP və Müsavatın birgə iştirakı ilə blok yaradılsın, hətta mitinqlərin keçirilməsinə nail olsunlar" sualına cavab olaraq, T.Kərimli bildirdi ki, artıq uzun illərdir ki, AXCP və Müsavat arasında qarışdurmada var və bu qarışdurmalar heç zaman aradan qalxmayaçaq: "Müxalifət partiyaları arasında olan bu qarışdurmmanın başlıca səbəbi liderlik ambisiyasi, ana müxalifət olmaq uğrunda çarşılaşmak, özünü digərindən daha böyük görmək, başqalarını gözden salmaq və s. məsələlərdir. Yəni bütün bunlar müxalifətin pərakəndəliyinin, zəifliyinin, iç mübadiləsinin əsas səbəbləridir. Demək olar ki, müxa-

lif partiya sədrləri, biri digərindən üstün olmaq üçün, var gücü ilə çalışır. Bunun üçün də bir-biri ilə savaşmalıdır. Belə olan halda da, müxalif partiyalar daxilində bu cür vəziyyət yaranır. Belə ağır bir vəziyyətdə olan müxalif partiyalarının hansıa blok yaratmalarından heç bir səhbət gedə bilmez. Ləp tutalım ki, müxalifətçilər nə isə bir blok yaratırlar. Həmin birləşmənin nə faydalı olacaq? Əlbəttə, heç bir faydası olmayıacaqdır. Çünkü onların özlərinin heç bir gücü yoxdur ki, irəliyə doğru nə isə bir addim atınlar. Sadəcə olaraq, dağıdıcı müxalifətin "birləşmək", "bir olmaq" şousu fon yaratmaqdən başqa bir şey deyil".

GÜLYANƏ

Məlum olduğu kimi, dünya ölkələrində mədəni əlaqə sayəsində qarşılıqlı mədəni zənginləşmə baş verir. Bu barədə ətraflı tədqiqat aparan Sevda Ağamirzə qızı Əhədova özünün "Müasir dünyada mədəniyyətlərarası münasibətlər" əsərində yazır: "Heç bir mədəniyyət təcrid olunmuş şəkil-də, digər mədəniyyətlərin təsiri olmadan inkişaf edə bilməz. İstənilən xalqın mədəniyyətinin inkişafında və zənginləşməsində digər xalqların mədəniyyətinin təsiri böyük rol oynayır. Öz tarixi inkişafında xalqlar bir-birləri ilə mədəni təmasa girir, başqa xalqın mədəni nailiyyətlərinin elementlərini yaradıcı şəkildə əzx edirlər.

Mədəniyyətlərin qarşılıqlı əlaqəsi və təsiri müxtəlif və çoxcəhətli xarakter daşıyır. Başqa mədəniyyətin təsiri yerli mədəni ənənələr və sosial-tarixi şəraite cavab verirse, asan qəbul olunur. Digər hallarda milli və lokal mədəniyyətlərə xarici mədəni amillər ciddi təsir göstərə bilmir. Özgə xalqlarla və etnoslarla qarşılıqlı əlaqəye girən xalqın mədəniyyəti müxtəlif mədəni təsir qatlarını özündə ehtiva edir. Müxtəlif tarixi şəraitdə, müxtəlif ölkələrdə, müxtəlif ənənələr malik xalqlarda bu təsir müxtəlif forma və səviyyələrde özünü göstərir. Əlbəttə, mədəni təsiri bəsit şəkildə, adı riyazi əməl kimi, mədəniyyətləri toplamaq yolu ilə yeni mədəniyyətin yaranması kimi təsəvvür etmək olmaz.

Əzx edilən mədəniyyətlərin elementləri mexaniki olaraq yad mühitə keçirilmir, xalqın mentaliteti və yerli ənənələr nəzəre alınmaqla tənqidli surətdə emal edilir. Başqa mədəniyyətin yerli mədəniyyətə yad və qəbul edilməz digər elementləri isə tamamilə redd edilir.

Mədəniyyətin özü, onun daşıyıcılarının həm öz mədəniyyəti, həm də əlaqədə olduqları digər mədəniyyətlər haqqında təsəvvür-lərindən ibarət müəyyən informasiya potensialına malikdir. Tarixi inkişafı prosesinde müxtəlif mədəniyyətlər arasında fasilesiz informasiya mübadiləsi baş verir. Neticədə de mədəniyyət, özüne-məxsus milli ənənələr, inanclar, həyat tərzi, dünyagörüşü ilə yanaşı, beynəmiləl elementləri de özündə birləşdirməyə başlayır. Ancaq eyni zamanda, hər bir mədəniyyət digər mədəniyyətlərlə ne qədər sıx qarşılıqlı təsirdə olsa da, formaca milli xarakter daşıyır. Eyni zamanda, onu da nəzəre almaq lazımdır ki, bu və ya digər xalqın mədəniyyətinə xas olan bəzi elementlər digər xalqlar üçün cəlbədici olmadıqdan, milli çərçivədən çıxa bilmirlər.

Ən yaxşı haldə, onlar yalnız mütəxəssislərə (ədəbiyyatçılara, sənətşünaslara, etnoqraflara, mədəniyyətşünaslara və s.) məlumaturlar. Lokal mədəniyyətin daha əhəmiyyətli elementləri isə müasir mədəniyyətin sərhədlərini aşaraq, dünya mədəniyyətinin ayrılmaz hissəsinə çevrilir və onun zənginləşməsinə böyük töhfələr verirlər. Bu baxımdan, mədəniyyətin milli və beynəmiləl aspektləri arasında qırılmaz qarşılıqlı əlaqə mövcuddur. Yalnız humanist ideyaları, ümumbəşəri dəyərləri özündə eks etdirən mədəniyyət nümunələri dünya əhəmiyyəti daşıya bilər, dilerləri isə, əksinə, taleyin sınağına tab getirmeyərek, yaddaşlar-dan silinirlər.

Mədəni zənginləşmənin əsası odur ki, mədəniyyətlər və svilizasiyalar vəhdət teşkil edirlər. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyev Bakı Beynəlxalq Humanitar forumun iştirakçılara təbrikində demişdir: "Böyük İpek Yolu üzərində yerləşən Azərbaycan uzun əsrlərdə bəri qədim mədəniyyəti və yüksək toleranlığı ilə şöhrət qazanmışdır. Qərb ilə Şərqi arasındaki köprü rolini oynayan Azərbaycan müxtəlif xalqların və dinlərin nümayəndələrinin yer üzündə vahid ailə kimi yaşaya biləcəyini və yaşamalı olduğunu yüz illər boyu nümayiş etdirmişdir. Bizim gücümüz milli və dini müxtəliflikdər. Ümidvaram ki, ölkəmizin, məhz bu bənzərsiz ab-havası qloballaşan müasir dünyada dialoq ideyasına yeni stimul verecekdir".

Öz bənzərsiz və qədim mədəniyyəti ilə dünya xalqlarına nümunə olan Azərbaycan, demək olar ki, Qərb dünyasının əksər ölkələrlə mədəni əlaqələr yaratmışdır. Azərbaycan dövlət müstəqilliyi əldə etdiqdən sonra, Azərbaycanın

xır, humanist mahiyyətli insanı davranışları dövlətlərin beynəlxalq ünsiyyətinin və siyasetinin inkişafına nəzərə çarpacaq dərəcədə təsir edir.

Digər tərəfdən, mədəni əlaqələr yolu ilə xalqlar bir-birinin mədəni ərsindən behrələnməklə ya-naşı, onların həyat tərzlərində, dünyagörüşlərində, ictimai-siyasi münasibətlərində ümumi cəhətlər formalasılır.

Bir sözlə, müxtəlif xalqlar öz milli-mədəni dəyərlərini qarşılıqlı mübadilə edərək, ümumdünya mədəniyyətlərinin yaranmasına öz töhfələrini verirlər. Müxtəlifliyin harmonik vəhdətinə yüksək qiymət verən hind yazılışı R.Taqor yazdı: "Əger Fransa, İtaliya, Almaniya və Böyük Britaniya öz milli-mənəvi sərvətlərini ümumi xəzinəyə verməyərək, bir-birindən təmamilə tecrid olunmuş halda fəaliyyət göstərəyidilər, onda Avropa sivilizasiyasının ne qədər ziyan çəke biləcəyini təsəvvür etmək o qədər də çətin deyildir". Müəllif Qərb və Şərqi mədəni əlaqələri saylesində zəngin dünya mədəniyyə-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütłəvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütłəvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə "Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin, milli adət-ənənələrinin, elm və mədəniyyətin tabliği" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Azərbaycan mədəni qarşılıqlı zənginləşmə prosesi şəraitində

beynəlxalq mədəni əlaqələri yeni bir inkişaf mərhələsinə qədəm qoyaraq, sürətli inkişaf yolunu seçmiş və insanların mədəni-estetik baxışlarında da azadlıq meyilləri təkamül etmişdir. Eyni zamanda, ölkələrin mədəni-estetik potensialında yeni bir inkişaf mərhələsinə qədəm qoydu.

Beynəlxalq mədəni əlaqələr Azərbaycan Respublikasının dövlətlərəsi siyasetinin əsas prioritetlərindən birincə əvvilərə çevrilmişdir. Beynəlxalq mədəni əlaqələr millitərərəsi xalqların, dövlətlərin bir-birilərini daha yaxından tanıdır, dəyərli cəhətləri bir-birilərindən əzx edir, ümumbəşəri və ümumdünya mədəniyyətini formalaşdırırlar. "Əslində, mədəni əlaqələr Azərbaycanın dövlətlərəsi siyasetinin əsas vasitələrindən birincə əvvilərə, strateji əhəmiyyət kəsb edən fealiyyət sahəsi kimi mövcuddur". Haqlı olaraq bu fealiyyət sahəsinin gücləndirilməsinin milletlərin və dövlətlərin bir-birilərini daha dərinəndə tanımasına, bir-birilərinin mədəniyyətlərinin öyrənilməsinə getirib çıxarıldığı qeyd olunur: "Bunun nəticəsində milli, dini və irqi cəhətlərə görə fərqləndirme tədricən aradan qal-

ti yarandığını qeyd etməklə yanaşı, bu zənginlikdə milli mədəniyyətlərin özünəməxsusluğunu qorunub-saxlanması da payı olunduğu xüsusi vurğulamışdır.

S.A.Əhədova daha sonra yazır: Öz növbəsində, ümumdünya mədəniyyətinin beynəlxalq əhəmiyyətli hadisəleri milli mədəniyyətlərin inkişafına güclü təkan verir, onun zənginləşməsində etalon rolunu oynayır. Əlbəttə, dünya mədəniyyətinin milli mədəniyyətlərin inkişafına təsiri, onların özləri qədər mürəkkəb və çoxcəhətli hadisədir. Qeyd edidiyi kimi, xalqlar və onların mədəniyyətləri, dünya mədəniyyətinin heç də bütün elementlərini qəbul etmirlər. Bu, xalqın ənənələrindən, inanclarından, psixologiyasından, həyat tərzindən, hətta hökumətlərin mədəniyyət siyasetindən asılıdır. Bir qayda olaraq, yad mədəniyyətin və ənənələrə zidd olmayan elementləri mənimsənilməsi həmin ənənələrə uyğun olaraq dəyişir və transformasiya edilir.

Tarixi inkişaf prosesinde müxtəlif mədəniyyətlər arasında fasiləsiz informasiya mübadiləsi gedir ki, bu mübadilə nizamsız (sponsan) və məqsədönlü səciyyə da-

şıya bilər. Müxtəlif dövrlərdə və şəraitdə mübadilənin intensiv məzmunu, forma və istiqamətləri hər bir mədəniyyət üçün fərqli xarakter ola bilər ki, bu mədəniyyətin inkişafında bütöv bir dövru və onun informasiya potensialının xüsusiyyətlərini müəyyənləşdirir.

Tarixən iki və bir neçə sosisiun mədəni dialoqu müxtəlif yollarla həyata keçirilirdi. Müxtəlif mədəni-iqtisadi tiplərə mənsub sosiumlar arasında (məsələn, oturraq və köçəri cəmiyyətləri götürərək) fəal qarşılıqlı təsir prosesi gedirdi. Müəyyənen amillerin təsiri altında (mühərabələr, epidemiyalar və s.) bu dialoq müvəqqəti kəsilsə də, iqtisadi, sosial, mənəvi və mədəni sahələrdə özünəməxsus simbioz şəraitində həmişə davam etmişdir.

Dialoq təkcə qonşu xalqlar arasında deyil, dölyanın müxtəlif regionlarında yaşayan xalqlar arasında da getmişdir. Muntəzəm ti-carət-iqtisadi əlaqələr, müxtəlif dinlərə malik insanların missio-nerlik fealiyyəti, əkinçilik, sənətkarlıq, yazı, memarlıq nümunələrinin əzx edilməsi, bir-birindən uzaqda yaşayan xalqlar arasında mədəni-mənəvi mübadilənin inkişafına, mədəniyyətin yayılmasına

və dialoquna öz müsbət təsirini göstəriridir.

Nəzərə almaq lazımdır ki, bir-birilər qarşılıqlı əlaqəyə girən mədəniyyətlər deyil, müxtəlif mədəni cəmiyyətlərə mənsub olan insanlardır. Elə insanların özləri, bir qayda olaraq, müxtəlif mədəniyyətlərə mənsub olduqlarına görə deyil, onları maraqlandıran konkret problemlərə ve onların həlli ilə bağlı öz səylərini birləşdirmək məqsədi ilə qarşılıqlı əlaqələr qu-rular. Ona görə də, Rusiya filosu A.Hüseynov mədəniyyətlərin qarşılıqlı mənasibətlərinə fərdlərin və şəxsiyyətlərin qarşılıqlı münasibətlərinin modelini əsasında həyata keçirilməsini zəruri hesab edir və qarşılıqlı hörmətin bu mənasibətlərin əsası olduğunu qeyd edir. İnsanlar kimi mədəniyyətlər də müxtəlif ola bilirlər, lakin onları dəyər statusu eynidir. İnsan və mədəniyyət bir-biri ilə qırılmaz surətdə bağlıdır. İnsan necədirse, onun mədəniyyəti də o cürdür. Onun həyat tərzi, maraq və məqsədləri təriyə aldığı mədəni mühitdən birbaşa asılıdır.

**Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru**

Qastroenteroloq: Qəhvə mədə ağrılarına səbəb olur

Mədənin sağlam olmasını isteyirsinizsə, qəhvədən mədə istifadə edin. AZERTAC xəber verir ki, bu sözləri Azərbaycan Tibb Universitetinin (ATU) Tədris Terapevtik Klinikasının qastroenteroloqu Vüqar Rəsulov ATU-nun mətbuat xidmətinə bildirib.

Həkim deyib: "Çox et yemənlər seherlər limon şirəsi içməklə, mədə qıçırmasının qarşısını ala bilərlər. Bunun üçün həmçinin 20-30 qram keklikotunu bir litr qaynanmış suda dəmləyib, süzdük-dən sonra oan bir qədər bal əlavə etmək olar. Hazır məhlulu yeməkdən sonra bir fincan içmek məsləhətdir. Mədə üçün münasib yeməklərdən biri de kahidir. Xörək yeyərkən kahidən istifadə etmek lazımdır. Xörəkdən qabaq balı su ilə qatış şərbət kimi içmək də mədə şirəsinin ifrazına kömək edir.

Mədə ağrısı, turşuluğun artması və gizli zamanı bağayar-pağını azca suda qaynadıb, 15 dəqiqə dəmə qoyduqdan sonra süzərək, az miqdarda bal qataraq şirin edib, istifadə etmək olur. Şirinbiyan hezm ağrılığı zamanı faydalı bitkilərdən biri hesab edilir. Gülümbaharın dəmləməsi mədə ağrısı və hezm pozğunluğu zamanı işlədir. Yerkökü müreibbəsi mədə zəifliyinə qarşı yaxşı dərmandır.

Çödükotunun dəmləməsi də mədə zəifliyi zamanı işlədir. Bu baxımdan süsənbər də eyni təsirə malikdir. Gülxəmti kökü-nün dəmləməsi mədə xorası üçün tövsiyə edilir. Mədə üçün faydalı meyvelərdən biri də heyvadır. Onu suda bişirib yemək məsləhətdir. Soğan və tərxun mədə üçün faydalıdır, həm də infeksiyaya qarşı təsirlidir".

13 ölkə yanacaqla işləyən avtomobil lərən istifadəni qadağan edəcək

Dizel və benzinle işleyən nəqliyyat vasitələrini qadağan edən ölkələrin sayı artır. Dünyanın en böyük iqtisadiyyatları arasında yer alan Çin, Hindistan, Fransa, İngiltəre və Norveç kimi ölkələr müxtəlif vaxtlarda benzin və dizelle çalışan nəqliyyat vasitələrini qadağan etmeye hazırlaşır. AZERTAC xəber verir ki, Beynəlxalq Enerji Agentliyinin son hesabatına görə, bu ölkələrlə yanaşı daha 8 ölkə oxşar addımı atmağa hazırlaşır.

Dünyanın en böyük avtomobil bazarı olan Çin şirkətlərin elektrik enerjisi ilə işleyən avtomobil lər istehsalı sahəsinin inkişaf etdirilməsi ilə bağlı səylərini artırmağı hədəfliyir. Yanacaqla çalışan nəqliyyat vasitələrini qadağan etmeye hazırlaşan tekce Çin deyil. İngiltəre 2040-ci ildən ölkənin havasını temizləmək üçün benzin və dizelle işleyən nəqliyyat vasitələrini qadağan etməyi planlaşdırır. 2050-ci ilə qədər isə yollarda olan bütün nəqliyyat vasitələri sıfır emissiyalı nəqliyyat vasitələri olacaq. İngiltəre ildə 2,7 milyon nəqliyyat vasitəsi satışı həyata keçirən dünyanın en böyük avtomobil bazarıdır.

Bundan başqa, Fransa da qlobal istiləşməyə qarşı mübarizə məqsədilə 2040-ci ilə qədər yanacaqla çalışan nəqliyyat vasitələrinin satışını məhdudlaşdırmağa hazırlanır. 2040-ci ildən sonra Fransa yalnız elektrik enerjisi ilə işleyən, hibrid və digər təmiz yanacaqla çalışan nəqliyyat vasitələrinin satışına icazə verəcək.

ELAN

Rezai Rondabeh Eynoullah qızına məxsus Bakı şəhəri Nərimanov rayonu, K.Rəhimov küçəsi-3A sayılı evin 102 sayılı mənzilinin RX seriyali 0117153 nömrəli ÇIXARIŞI itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ses

Son səhifə

13 sentyabr

Dünyanın ən güclü şahmatçısı Berlində məlum olacaq

2018-ci il martın 10-dan 28-dək Berlində şahmat üzrə dünya çempionu adı uğrunda iddiaçılardan turniri keçiriləcək. AZERTAC xəber verir ki, 14 dövrədən ibarət turnirdə dünyadan 8 aparıcı grossmeysteri iştirak edəcək. Turnirin qalibi hazırlı şahmat tacının sahibi norveçli Maqnus Karlsenlə dünya çempionu adı uğrunda mübarizə aparmaq hüququ qazanacaq. Bundan əvvəlki turnir 2016-ci ilin martında Moskvada keçirilib.

Turnirdə qələbe qazanan rusiyalı Sergey Karyakin elə həmin ilin payızında Karlsenlə yarımadada şahmat tacını ona güzəştə gedib. İddiaçılardan Berlin turnirində vitse-cempion dərəcəsində iştirak edən Karyakinla yanaşı, FIDE-nin en yüksək reytinginə malik iki şahmatçı, Qran-Pri seriyasının iki qalibi, həmçinin hazırda Gürcüstanda keçirilən Dünya kubokunun qızıl və gümüş mükafatçıları mübarizə aparacaqlar. Sonuncu iştirakçı isə yarışmanın təşkilatçısı olan "World Chess" şirkəti tərəfindən müəyyən ediləcək.

Turnirin minimal mükafat fondu 420 min avrodur. 2018-ci ilde mükafat fondu turnirə onlayn-bilet satışından daxil olan gəlir hesabına 10 faiz artırılacaq. Biletlər oktyabrın 4-dən satışa çıxarılaçaq. Almanıyanın ənənəvi şahmat ölkəsi olduğunu bildirən Beynəlxalq Şahmat Federasiyasının Prezidenti Kirsan Ilyumjinov deyib: "İkinçi dünya çempionu Emanuil Lasker məhz oradandır. Bizim hesabatlara görə, Almaniya əhalisinin 20 faizi şahmatla məşğuldur və ya nə vaxtsa məşğul olub. İdmanın bu növü ölkədə çox populyardır".

Stolüstü tennis üzrə Azərbaycan yığması Avropa çempionatında mübarizə aparacaq

Sentyabrın 13-17-də Lüksemburqda stolüstü tennis üzrə Avropa çempionatı keçiriləcək. Azərbaycan Stolüstü Tennis Federasiyasından AZERTAC-a bildirilib ki, çempionat ərəfəsində ümumi konqres və Avropa Stolüstü Tennis İttifaqının 60 illik ildönümüne həsr olunmuş tədbir keçiriləcək. Azərbaycanı çempionatda bir qadın və bir kişi komandası təmsil edəcək. Həmçinin federasiya rəsmilərinin konqresde və yubile tədbirində iştirakı nəzərdə tutulub.

"Qarabağ" - "Roma" oyununa 30 min bilet satılıb

Qarabağ"ın Çempionlar Liqasının qrup mərhələsinin ilk ev oyununda qarşılaşacağı "Roma"yla matçın bilet satışı davam edir. "Qarabağ" Klubunun saytında yer alan xəbərə görə, bu günə olan məlumat və qeyd olunan satış məntəqələrindən və onlayn olaraq iTicket.az saytından əldə edə bilərlər. Biletleri əldə edərək şəxsiyyət vəsiqəsi təqdim olunmalıdır. Qeyd edək ki, "Qarabağ" - "Roma" matçı sentyabrın 27-si saat 20:00-da start götürəcək.

Şimali İrlandiya yığmasının baş məşqçisi həbs edilib

Millimizin DÇ-2018-in seçme mərhələsindəki rəqibi Şimali İrlandiya yığmasının baş məşqçisi Maykl O'Nil həbs edilib. Qol.az-in "The Scottish Sun" a istinadən yayıdığı xəbərə görə, 48 yaşlı mütəxəsis sentyabrın 10-da Şotlandiyanın paytaxtı Edinburqda sərəxos halda avtomobil idarə etdiyi üçün polis onu saxlayıb. O'Nil ifadə vermək üçün oktyabrın 10-da məhkəməyə çağırılıb. Qeyd edək ki, M. O'Nil 2012-ci ildən Şimali İrlandiya millisini çalışdırır. Onun baş məşqçisi olduğu komanda DÇ-2018-in seçme mərhələsində C qrupunda 19 xalla 2-ci pillədə qərarlaşıb.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müaviləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.**

**Şəhadətnömrə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62**

Buraxılışa məsul: Mətləb Saləhov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməye biler.

**Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyatında çap olunur
Qəzetdə AzəRTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.**

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**